

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Chełmie
za 2020 rok

Chełm 2021 rok

Spis treści

1. Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie w 2020 r.....	3
2. Zadania pomocy społecznej.....	5
2.1.1 Formy udzielanej pomocy.....	7
2.2 Usługi opiekuńcze.....	18
2.2.1. Struktura osób korzystających z usług.....	20
2.2.2. Nadzór nad jakością i standardem świadczonych usług.....	22
2.2.3 Formy działań na rzecz osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi podejmowane przez pracowników Zespołu.....	23
2.2.4. Kierowanie do DPS.....	24
2.2.5. Realizowane "Programy".....	25
2.3. Ośrodki wsparcia.....	26
2.3.1. Dzienny Dom Senior+.....	26
2.3.2 Mieszkania Wieloprofilowe Chronione.....	34
2.3.3 Świetlica Środowiskowa.....	37
2.3.4. Realizacja Programu Działań Wolontarystycznych.....	44
3. Piecza zastępcza.....	46
3.1. Analiza pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.....	57
4. Realizacja świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.....	60
5. Dodatki mieszkaniowe.....	65
6. Dodatek energetyczny.....	66
7. Świadczenie wychowawcze i świadczenie „Dobry Start”.....	66
8. Realizacja zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.....	68
9. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.....	76
10. Działalność szkoleniowa.....	80
11. Wydawanie decyzji administracyjnych.....	81
12. Struktura zatrudnienia.....	82
13. Działalność organizacyjno–administracyjna.....	83
14. Działalność kontrolna.....	84
15. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego o wartości przekraczającej 30 000 EURO.....	89
16. Egzekucja administracyjna.....	91
17. Pozostała działalność.....	91
18. Pozyskiwanie środków z zewnętrznych źródeł finansowania.....	92
19. Wykonanie dochodów.....	94
20. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.....	95
Załącznik Nr 1 - Wykaz ustaw na podstawie których Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie wykonywał zadania własne i zadania zlecone w 2020 roku	

1. Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie w 2020 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie jest organizatorem i wykonawcą zadań powiatu i gminy (własnych i zleconych), w oparciu o przepisy ustaw wymienionych w załączniku Nr 1.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie w 2020 roku wydatkował kwotę w łącznej wysokości **94 330 923,97 zł**

1)	Wydatki gminy, w tym:	89 736 237,77 zł
1.1)	Wydatki na zadania własne gminy	7 987 920,67 zł
a)	Domy Pomocy Społecznej	993 779,87 zł
b)	Fundusz Alimentacyjny (utrzymanie)	256 891,05 zł
c)	zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki celowe, pogrzeby)	164 160,00 zł
d)	dotatki mieszkaniowe	963 763,28 zł
e)	Ośrodki Pomocy Społecznej	3 131 723,09 zł
f)	Mieszkania Chronione	550 558,09 zł
g)	usługi opiekuńcze	1 342 172,25 zł
h)	pozostała działalność	258 268,58 zł
i)	prace społecznie-użyteczne	18 662,60 zł
j)	przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	2 000,00zł
k)	wspieranie rodziny (asystenci rodziny)	162 441,86 zł
l)	pomoc w zakresie dożywiania	143 500,00 zł
1.2)	Dofinansowanie zadań własnych gminy	4 058 375,10 zł
a)	składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych i dla dzieci oraz za osoby uczestniczące w zajęciach CIS	120 135,57 zł
b)	zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki okresowe)	1 290 738,57 zł
c)	zasiłki stałe	1 219 368,20 zł
d)	Ośrodki Pomocy Społecznej (utrzymanie MOPR)	835 025,56 zł
e)	Pozostała działalność (Program Wsparcie Seniora)	19 107,20 zł
f)	pozostała działalność (dożywianie)	574 000,00 zł
1.3)	Zadania zlecone gminie	77 553 767,05 zł
a)	świadczenia rodzinne, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego (zasiłki rodzinne, z FA, utrzymanie 3%)	21 636 299,91 zł
b)	składki na ubezpieczenie zdrowotne od niektórych świadczeń rodzinnych	242 066,72 zł
c)	wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	16 704,13 zł

d)	usługi opiekuńcze	78 522,00 zł
e)	wspieranie rodziny („Dobry start”)	1 855 050,00 zł
f)	pomoc dla cudzoziemców	7 500 zł
g)	dotatki energetyczne	36 677,72 zł
h)	świadczenie wychowawcze 500+	53 680 946,57 zł
1.4)	Środki z funduszy celowych	136 174,95 zł
a)	Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych - Opieka wytchnieniowa,	23 299,45 zł
b)	Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych – Usługi opiekuńcze	107 775,50 zł
c)	Wspieranie rodziny (program „Asystent Rodziny)	5 100,00
2)	Wydatki powiatu, w tym:	4 000 082,59 zł
2.1)	Zadania własne powiatu	2 112 202,34 zł
a)	placówki opiekuńczo wychowawcze	225 705,54 zł
b)	rodziny zastępcze	1 845 638,64 zł
c)	wspieranie rodziny (projekt „Wspieranie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID 19”)	40 858,16 zł
2.2)	Zadania zlecone powiatowi	1 473 486,66 zł
a)	Dodatek wychowawczy dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	425 305,87 zł
b)	rodziny zastępcze („Dobry start”)	33 790,00 zł
c)	utrzymanie PZOON	788 025,50 zł
d)	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	204 149,69 zł
e)	pozostałe działalność (Karta Polaka)	22 215,60 zł
2.3)	Środki z funduszy celowych	414 393,59 zł
a)	utrzymanie PFRON	83 761,95 zł
b)	Aktywny Samorząd	31 563,60 zł
c)	Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych - Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	299 068,04 zł
3)	ŚRODKI pozyskane UE	594 603,61 zł
	Wydatki ogółem:	94 330 923,97 zł

2. Zadania pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia. Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w godnych warunkach. Pozwala także zapobiegać trudnym sytuacjom życiowym, wspierając ich przy usamodzielnieniu się oraz integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w formie finansowej, rzeczowej oraz w formie usług. System świadczeń pomocy społecznej wspiera finansowo osoby i rodziny o niskich dochodach oraz pozbawione dochodu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego - w ciągu 14 dni od daty otrzymania informacji o potrzebie przyznania świadczenia lub o zmianie sytuacji osobistej czy też majątkowej osoby lub rodziny korzystającej z pomocy - w miejscu zamieszkania bądź w miejscu stałego lub czasowego pobytu osoby zainteresowanej.

Obowiązujące od 1 października 2018 roku kryteria dochodowe, kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz kwotę dochodu z 1 ha przeliczeniowego:

Kryteria dochodowe:

- dla osoby samotnie gospodarującej w wysokości 701 zł,
- dla osoby w rodzinie w wysokości 528 zł;

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Badania prognozy interwencji socjalnej dokonuje Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej:

- kwotę stanowiącą podstawę ustalenia wysokości pomocy pieniężnej na usamodzielnienie,
- na kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej w wysokości 1763 zł,
- minimalną kwotę świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali

w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w wysokości 647 zł,

- maksymalną kwotę świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w wysokości 1376 zł,
- maksymalną kwotę zasiłku stałego w wysokości 645 zł;
- kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego w wysokości 308 zł.

Przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z wymienionych powodów:

ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej statut uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. C lub d ustawy z dnia 12 grudnia z 2013r. o cudzoziemcach które otrzymały status uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana z urzędu.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia dostosowywane są nie tylko do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, ale także do celów i możliwości pomocy społecznej.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Brak takiego współdziałania, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną lub

nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. W przypadku stwierdzonych przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że osoba ta lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową, wykorzystując własne zasoby majątkowe, w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości, można odmówić przyznania świadczenia.

Osoby i rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń.

Decyzje o przyznaniu bądź odmowie świadczeń wydawane są w formie pisemnej. Od decyzji wydanej przez Ośrodek przysługuje klientowi prawo odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Chełmie za pośrednictwem organu wydającego decyzję.

Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Osobie tymczasowo aresztowanej zawieszają się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Za okres tymczasowego aresztowania nie udziela się świadczeń.

2.1.1 Formy udzielanej pomocy

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd.

ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE: praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, sprawienie pogrzebu, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, opał.

Zespół Świadczeń Przyznawanych Decyzją wraz z Obsługą Udzielonej Pomocy

W okresie od 01 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. przyjęto **4 504** wnioski o pomoc.

Wydano 6 473 decyzji administracyjnych dla **1 342 rodzin** w następujący sposób:

- 5 796 decyzji przyznających świadczenie,
- 339 decyzji zmieniających,
- 38 decyzji przyznających prawo do opieki zdrowotnej,
- 27 decyzje odmowne,
- 179 decyzji kierujących do Ośrodków Wsparcia,
- 50 decyzji przyznających opał z przewozem,
- 44 decyzje zawieszających postępowanie, podjęcie postępowania oraz wygaszające.

W okresie od 01 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. przyznano 109 570 świadczeń na ogólną kwotę 5 097 950,80 zł w następujący sposób:

1. Zasiłki stałe dla 240 osób, tj. 2 354 świadczenia, na kwotę **1 219 368,20 zł.**
2. Zasiłki okresowe dla 584 osób, tj. 3 486 świadczeń, na kwotę **1 290 738,57 zł.**
3. Zasiłki celowe dla 427 osób, tj. 725 świadczeń, na kwotę **145 700,00 zł.**
4. W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” ogółem skorzystało 1 880 osób, na łączną kwotę **717 500,00 zł**, (574 000,00 środki z dotacji z budżetu Państwa oraz 143 500,00 środki własne z budżetu miasta).
 - posiłki dla 517 dzieci i uczniów, tj. 25 661 świadczeń, na kwotę 139 591,54 zł, (w tym posiłki dla 22 osób dorosłych, tj. 3 268 świadczeń, na kwotę 23 128,00 zł)
 - zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności dla 797 osób tj. 2 910 świadczeń na kwotę 577 908,46 zł,
5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 307 osób, tj. 2 159 świadczeń na kwotę **131 976,28 zł.**
 - składki w Centrum Integracji Społecznej to kwota 22 581,45 zł
 - składki zdrowotne przy zasiłkach stałych to kwota 97 554,12 zł
6. Wykonano usługę pogrzebową dla 4 osób na kwotę **18 460 zł.**
7. Z pomocy pieniężnej dla posiadaczy Karty Polaka skorzystało 3 osoby, tj. 27 świadczeń na łączną kwotę **21 780,00 zł.**
8. Usługi opiekuńcze dla 296 osób tj. 69 877 świadczeń na kwotę **1 449 947,75 zł.**
9. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 14 osób, tj. 3 414 świadczeń na kwotę **78 522,00 zł.**
10. Pomoc przyznana cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP dla 2 osób, tj. 20 świadczeń na kwotę **7 500,00 zł.**
11. Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd dotyczyło 5 osób, 57 świadczeń na ogólną kwotę **16 458,00 zł.**

W 2020 roku 1 848 osobom (1342 rodzinom) przyznano decyzją świadczenie w formie pieniężnej lub niepieniężnej. W 1757 rodzinach pracownicy socjalni udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej natomiast w 464 rodzinach udzielona została pomoc w postaci wyłącznie pracy socjalnej.

Poniżej została zaprezentowana szczegółowa tabela pokazująca rzeczywistą liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Tabela 1.

RZECZYWISTA LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ				
WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	
0	1	2	3	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	1 848	1 342	2 619
w tym: świadczenia pieniężne	2	1 052	1 019	2 158
świadczenia niepieniężne	3	831	601	1 407
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	6	X	1757	3 237
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	7	X	464	1 290

Szczegółową informację na temat powodów trudnej sytuacji życiowej osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2.

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
ubóstwo	858	1 825
sieroctwo	1	1
bezdomność	45	47
potrzeba ochrony macierzyństwa	50	214
w tym: wielodzietność	28	145
bezrobocie	684	1 682

niepełnosprawność	595	962
długotrwała lub ciężka choroba	904	1 495
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych- ogółem	309	1 068
w tym: rodziny niepełne	267	827
w tym: rodziny wielodzietne	83	427
przemoc w rodzinie	15	45
alkoholizm	37	62
narkomania	1	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	34	68

**w jednej rodzinie może wystąpić kilka powodów.*

Źródło: opracowanie własne, sprawozdanie MRPiPS-03

Przyczyną trudnej sytuacji osób i rodzin zgłaszających się do pomocy społecznej jest długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz niskie dochody osiągnięte przez członków rodzin spowodowane bezrobociem.

Ustawa o pomocy społecznej określa kryteria dochodowe uprawniające do korzystania z pieniężnych świadczeń pomocy społecznej, które wynosily:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701,00 zł,
- na osobę w rodzinie – 528,00 zł.

W 2020 roku z pomocy społecznej skorzystało 1 806 rodzin (3 909 osób w rodzinach). Najczęstszymi powodami ubiegania się o pomoc było równoległe występowanie kilku przyczyn trudnej sytuacji rodzin, były to m. in.:

- z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby pomocą objęto 904 rodzin, co stanowi 52,43 % ogółu rodzin,
 - z powodu ubóstwa (dochody poniżej kryterium dochodowego) skorzystało 858 rodzin, co stanowi 49,76 % ogółu rodzin objętych pomocą,
 - z powodu bezrobocia pomoc otrzymało 684 rodziny, co stanowi 39,68 % ogółu rodzin,
 - niepełnosprawność była powodem objęcia pomocą 595 rodzin, co stanowi 34,51 % ogółu rodzin,
 - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego stwierdzono w 309 rodzinach, co stanowi 17,92 % ogółu rodzin objętych pomocą.
- Dysfunkcje te występowały najczęściej z innymi niekorzystnymi zjawiskami tj. niepełną strukturą rodziny, wielodzietnością i przemocą.

Strukturę rodzin objętych pomocą społeczną przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0	1	2
RODZINY OGÓŁEM	1 806	3 909
o liczbie osób 1	857	857
2	370	740
3	268	804
4	177	708
5	69	345
6 i więcej	65	455
w tym rodziny z dziećmi ogółem	542	4 803
o liczbie dzieci 1	231	543
2	212	748
3	65	304
4	23	132
5	9	60
6	2	16
7 i więcej	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	216	693
o liczbie dzieci 1	93	218
2	72	232
3	36	156
4 i więcej	15	87
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	442	597
o liczbie osób 1	344	344
2	63	126
3	22	66
4 i więcej	13	61

Źródło: opracowanie własne, sprawozdanie MRPiPS-03

Jak wynika z tabeli nr 3 ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały ogółem 1806 rodziny, w tym:

- 1) 857 osób samotnych, co stanowi 47,45 % ogółu wszystkich rodzin objętych pomocą,
- 2) 542 rodziny z dziećmi, co stanowi 30,01 % ogółu rodzin, w tym:
 - a) 216 rodziny niepełne to 39,85 % ogółu rodzin z dziećmi,

b) 99 rodzin wielodzietnych z trojgiem i więcej dzieci to 18,2624,38 % ogółu rodzin z dziećmi
3) 442 osób samotnych, emerytów lub rencistów to 22,04 % ogółu rodzin

Wśród rodzin korzystających z pomocy 442 to rodziny emerytów i rencistów. Jest to grupa osób, która na ogół korzysta ze wsparcia w formie usług opiekuńczych, zasiłku stałego oraz z pomocy w ramach programu „ Posiłek w szkole i w domu”.

W 2020 roku Dział Świadczeń Pomocy Środowiskowej wydał 6 491 decyzji administracyjnych, w tym 27 decyzji odmawiających przyznania świadczenia z powodu niespełnienia kryteriów ustawy o pomocy społecznej.

W 2020 roku złożono 4 odwołania od decyzji, które wraz z aktami sprawy przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Chełmie. W wyniku rozpatrzenia odwołań organ II instancji:

-3 decyzje utrzymał w mocy,

-1 decyzję uchylił i przekazał do ponownego rozpatrzenia.

W okresie sprawozdawczym pracownicy oraz pracownicy socjalni w ramach prowadzonej systematycznie pracy podejmowali szereg działań w zakresie umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. **Specjaliści z Zespołu Pogłębionej Pracy Socjalnej oraz Zespołu Świadczeń Przyznawanych Decyzją wraz z Obsługą Udzielonej Pomocy** pomagali osobom i rodzinom w ich funkcjonowaniu w środowisku społecznym z wykorzystaniem technik, metod i narzędzi adekwatnych do potrzeb osób i rodzin oraz rozwijanie i wzmacnianie ich aktywności i samodzielności życiowej z wykorzystaniem ich zasobów i zasobów środowiska lokalnego.

1. W Zespole Pogłębionej Pracy Socjalnej szczególny nacisk kładło się na zapobieganie sytuacjom kryzysowym i podejmowaniu działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. W 2020 roku **praca socjalna** (w tym jednorazowe wsparcie) prowadzone było w 380 rodzinach (717 osób w rodzinach) natomiast wyłącznie praca socjalna w 207 rodzinach (326 osób w rodzinach). Pracownicy systematycznie zdobywali nową wiedzę i umiejętności zawodowe na kursach i szkoleniach. Monitorowali sytuację dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem lub trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. Pracownicy zajmowali się obsługą organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udziałem w grupach roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

3. W 2020 roku wszczęto w 158 rodzinach **procedurę “Niebieska Karta”** - w ramach procedury prowadzona była praca socjalna z osobą doznającą przemocy:

- poradnictwo, wsparcie psychologa MOPR,
- skierowania do innych specjalistów,
- współpraca z pedagogiem, dzielnicowym, MKRPA, kuratorem rodzinnym i karnym)
- współpraca z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy(poradnictwo, skierowanie do MKRPA, współpraca z dzielnicowym, kuratorem, policją, przeprowadzanie rozmów informacyjnych, ostrzegawczych).

4. Odbyło się 385 posiedzeń grup roboczych. W czasie ogłoszonej epidemii w kraju prace na rzecz rodzin dotkniętych przemocą prowadzone były za pośrednictwem dostępnych środków komunikacji elektronicznej. W przypadku zorganizowania posiedzenia grup roboczych w sposób tradycyjny bezwzględnie stosowane były podstawowe zasady dotyczące zapobiegania wirusa SARS-CoV-2.

5. Osobom doznającym przemocy domowej zapewniono wsparcie specjalistów zatrudnionych w MOPR:

- wsparcie psychologiczne 32 osoby,
- wsparcie socjalne 103 osoby,
- wsparcie rodzinne 223 osoby. Kierowano do psychologa, terapeuty w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, specjalistów w Bona Fides w Chełmie oraz w Ośrodku Profilaktyki, Diagnozy i Terapii Zdrowia Psychicznego “Rodzina”.

6. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego – przedstawiciele MOPR w Chełmie pełnili dyżur na terenie tut. Ośrodka w związku z organizowaniem “Dnia Ofiar Przestępstw” oraz “Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw” w dniach 21-28 lutego 2020 roku.

7. Pracownicy socjalni z Zespołu Pogłębionej Pracy Socjalnej współpracowali z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji i Straży Miejskiej w Chełmie w zakresie niwelowania skutków wykluczenia społecznego **osób bezdomnych**. W okresie zimowym monitorowali i wspierali osoby pozostające w przestrzeni publicznej, które nie wyrażali zgody na umieszczenie w schronisku. Starali się zabezpieczać im minimum potrzeb tj. żywność długoterminową, gorący posiłek i herbatę, ciepłą odzież. Pomocą zostało objętych 13 osób znajdujących bez dachu nad głową.

8. Wspierali **osoby starsze i niepełnosprawne**, które we własnym zakresie oraz z pomocą rodziny nie byli w stanie rozwiązywać codziennych problemów. Prowadzili pokłąbioną pracę socjalną w zakresie:

- odwiedzin w miejscu zamieszkania,

- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- kontaktów z lekarzami, rejestracji do lekarza,
- sprawowanie pogrzebów,
- pomoce porządkowe w mieszkaniu,
- kontakty z rodziną ws zapewnienia pomocy,
- realizacja zakupów,
- współpraca z lekarzem, urzędami, pielęgniarem zatrudnionym w MOPR, umieszczenie w szpitalu, ZOL.

9. Udzielano pomocy i wsparcia osobom przebywającym w kwarantannie domowej, izolacji społecznej z powodu COVID – 19. Pracownicy socjalni weryfikowali telefonicznie potrzeby **osób przebywających w izolacji społecznej lub na kwarantannie** przesłanych do MOPR w Chełmie za pośrednictwem aplikacji Kwarantanna jak również na indywidualne zgłoszenia w 148 przypadkach. Zakupy podstawowych produktów żywnościowych, leków realizowali u ww. osób w 38 przypadkach.

10. Zorganizowano wsparcie rzeczowe dla osób potrzebujących w **formie drzewa opałowego** dla 5 rodzin.

11. W ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020** skierowano ww. pomoc dla 800 osób. W dostarczaniu żywności do miejsc zamieszkania pracowników socjalnych w okresie ogłoszonej epidemii COVID – 19 wspierali funkcjonariusze Wojska Obrony Terytorialnej.

12. Pracownicy aktywnie współpracowali z Polskim Czerwonym Krzyżem Oddziałem w Chełmie- skierowano 405 osób, Towarzystwo Pomocy Dzieciom- skierowano 293 osoby oraz Stowarzyszeniem “Chełmska Roma”- skierowano 45 osób. Pracownicy ZPPS w ramach podejmowanych działań zawarli 34 kontrakty socjalne (86 osób objętych kontraktem).

12. W okresie wakacji wyjechało 53 dzieci z rodzin ubogich na 10-dniowy turnus kolonijny do Kątów Rybackich w okresie od 19.08.2020 roku do 28.08.2020 roku.

13. Pracownicy socjalni skierowali 101 osób bezrobotnych do **Centrum Integracji Społecznej** w celu realizacji programu reintegracji zawodowej i społecznej poprzez zatrudnienie socjalne. Zatrudnienie socjalne w 2020 roku realizowało 75 osób, w tym 32 ukończyło prace, 10 osób odstąpiło od realizacji (jako przyczynę odstąpienia podając: podjęcia zatrudnienia – 6 osób, podjęcie stażu – 1 osoba, przejście na emeryturę – 1 osoba, z powodów osobistych-2 osoby), 1 osoba zmarła w trakcie uczestnictwa, 2 osoby nie otrzymały dalszej kwalifikacji po okresie próbnym a 3 osoby zaprzestały realizacji IPZS.

14. Zawarto porozumienie z Powiatem Chełmskim w zakresie organizacji **prac społecznie**

użytecznych dla 18 osób; do realizacji zadania skierowano ogółem 26 osób, ponieważ w trakcie trwania zadania 8 osób zrezygnowało z różnych przyczyn (3 osoby z powodu podjęcia stażu, 1 osoba podjęła szkolenie, 1 osoba podjęła zatrudnienie, 1 osoba wyprowadziła się z miasta, 1 osoba wyjechała za granicę w celach zarobkowych i 1 osoba porzuciła realizację IPZS. W ramach realizacji prac społecznie użytecznych osoby wykonywały w okresie od marca do grudnia 2020 roku prace porządkowo-gospodarcze na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Dziennego Domu Senior = oraz Mieszkań Wieloprofilowych Chronionych, a także prace na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych z wyłączeniem prac związanych z bezpośrednią opieką nad osobą niepełnosprawną. Prace te były wykonywane w wymiarze 10 godzin tygodniowo, 40 godzin w miesiącu. Za wykonywaną pracę osoby bezrobotne otrzymywały świadczenie, które do 31 maja 2020 roku wynosiło 8,50 zł za godzinę, a od 1 czerwca 2020 roku 8,70 zł za godzinę. Powyższe świadczenie nie było wliczane do dochodu rodziny, co umożliwiało rodzinom dalsze korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej.

15. W dniu 29.08.2017 roku zostało zawarte **Porozumienie z Wojewódzkim Urzędem Pracy** w sprawie utworzenia i funkcjonowania Partnerstwa Lokalnego Na Rzecz Promocji Mobilności Zawodowej Na Lokalnym Rynku Pracy. Celem zawartego Porozumienia jest promocja poradnictwa zawodowego jako istotnego elementu wspierającego mobilność zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W ramach partnerstwa miały być realizowane następujące zadania:

- inicjowanie wspólnych przedsięwzięć instytucji partnerskich na rzecz promocji mobilności zawodowej,
- wymiana doświadczeń i dobrych praktyk dotyczących podejmowanych działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- upowszechnienie wiedzy o rynku pracy wśród przedstawicieli instytucji partnerskich,
- promocja instrumentów rynku pracy wspierających mobilność zawodową klientów instytucji partnerskich.

16. W ramach współpracy od lipca 2019 r. odbywały się każdego miesiąca warsztaty organizowane przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP dla osób bezrobotnych kierowanych przez tutejszy Ośrodek, które w roku 2020 zostały zawieszono z uwagi na występowanie w naszym kraju stanu zagrożenia epidemicznego.

17. Pracownicy socjalni w ramach podejmowanych działań na rzecz aktywizacji zawodowej klientów tutejszego Ośrodka 7 osób bezrobotnych **skierowali do jednego z chełmskich pracodawców** (na prośbę pracodawcy) w celu odbycia rekrutacji do pracy sezonowej.

18. Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie przekazywał do tutejszego Ośrodka aktualne **oferty pracy** dostępne na lokalnym rynku pracy oraz oferty pracy za granicą.
19. Podjęto systematyczną współpracę z 31 placówkami oświatowymi w zakresie zapewnienia posiłków w szkołach i przedszkolach dla dzieci i uczniów, pomocą w formie posiłków objęto 517 dzieci i uczniów. Ponadto pracownicy socjalni systematycznie kontaktowali się ze szkołą, pedagogiem szkolnym lub wychowawcą w zakresie wymiany informacji dotyczących realizacji funkcji opiekuńczo -wychowawczej przez rodziców.
20. Podjęto współpracę ze Stowarzyszeniem MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych „MARKOT” w Chełmie i Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Chełmskie, w zakresie skierowania 52 osoby bezdomnych do wymienionych placówek.
21. Zapewniono 22 osobom dorosłym posiłki, wydano 3 268 posiłków. Pomoc ta kierowana była przede wszystkim do osób, które własnym staraniem nie mogły sobie zapewnić posiłku tj. osób samotnych, niepełnosprawnych, chorych, oraz bezdomnych.
22. Przyznano 38 osobom nie posiadającym ubezpieczenia zdrowotnego, prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej.
23. Kontynuowano współpracę z Zakładem Karnym w Chełmie w zakresie udzielania pomocy osobom opuszczającym jednostkę penitencjarną oraz rodzinom osadzonych. Pomoc przyznana została dla 34 rodzin.
24. Pracownicy socjalni w ramach programu przygotowania do readaptacji społecznej osób opuszczających zakłady karne i areszty śledcze uczestniczyli w spotkaniach z osobami osadzonymi w Zakładzie Karnym w Chełmie ul. Kolejowa 112 w zakresie form wsparcia świadczonych przez tut. Ośrodek.
25. Realizowano program „Posiłek w szkole i w domu”, w ramach którego przyznano pomoc w formie opłacenia gorącego posiłku oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Z tych form pomocy skorzystało ogółem 1 880 osób, na łączną kwotę 717 500,00 zł, (574 000,00 to środki z dotacji z budżetu Państwa oraz 143 500,00 to środki własne z budżetu miasta). Dzieci oraz młodzież miały opłacony gorący posiłek w szkołach oraz przedszkolach. 517 dzieci i uczniów skorzystało z tej formy pomocy, liczba posiłków w 2020 roku to 25 661 na łączną kwotę 139 592,00 zł, natomiast z pomocy w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności skorzystało 797 osób, którym przyznano decyzją świadczenie. Razem przyznano 2 910 świadczenia na łączną kwotę 577 908,00 zł, średnia wysokość jednego świadczenia to kwota 198,59 zł.
26. Do pracy z osobami zaburzonymi psychicznie włączony został pielęgniarz o specjalności psychiatrycznej, który:

- konsultował się z osobami zaburzonymi psychicznie- zapoznał się z dokumentacją w 132 rodzinach,
- wspierał pracowników socjalnych w rozwiązywaniu problemów osób z zaburzeniami psychicznymi i odbył 133 odwiedzin w środowisku,
- wspierał pracowników socjalnych w rozwiązywaniu problemów osób z zaburzeniami psychicznymi, ustalał wizyty w PZP, załatwiał sprawy w placówkach służby zdrowia w przypadku 149 osób.

Tabela nr 4 przedstawia wykaz szkoleń i konferencji w jakich uczestniczyli pracownicy socjalni :

Tabela nr 4.

Nazwa szkolenia	Liczba osób uczestniczących w szkoleniu
Konferencja "Profesjonalna pomoc kadr instytucji pomocowych działających w Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem jako narzędzie przeciwdziałania przestępczości" dla pracowników instytucji pomocowych.	1
Zmiany w zakresie dostosowania przepisów ustawy o pomocy społecznej do wymogów RODO	2
Program posiłek w szkole i w domu. Aspekty prawne.	2
Współpraca w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych	3
Studia podyplomowe	4
"Dialog motywujący-kurs podstawowy i trening umiejętności	1
Szkolenie pt. "Skuteczne działanie i funkcjonowanie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w myśl obowiązujących ustaw i przepisów prawa na 2020 rok"	2
Szkolenie: Program Centra Opiekuńczo-Mieszkalne	2
Szkolenie: Program Usług dla Osób Niepełnosprawnych	2
Szkolenie: Ustawa o pomocy społecznej- zmiany prawne	1
Szkolenie: w zakresie autorskiego programu Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień:, uprawniające do jego realizacji z zachowaniem wymaganych standardów.	5
Szkolenie: Świadczenia Rodzinne oraz Świadczenie Wychowawcze 500 Plus z uwzględnieniem COVID-19 oraz Tarcz Antykryzysowych	1
Szkolenie: Nakaz Natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy- zmiany w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	1

Szkolenie: Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury NK w tym elementy postępowania w czasie pandemii.	1
Konferencja pt. " Powiedzmy wspólne i zdecydowane NIE narkotykom w Chełmie"	1
Świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie: Prowadzenie rachunkowości	1
Szkolenie: Elektronizacja zamówień	2
Szkolenie: Zamówienia publiczne w 2021	2
Warsztaty animacyjne" Współpraca trójsektorowa i organizowanie społeczności lokalnej szansą na rozwój lokalny"	2

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na terenie miasta Chełm:

1. Zabezpieczenie środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.
2. Utworzenie całodobowego ośrodka wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie, chorych przewlekłe oraz bezdomnych matek z dziećmi.
3. Utworzenie noclegowni i ogrzewalni dla osób bezdomnych z problemem alkoholowym.

2.2 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze to świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej, realizowane w ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, które realizuje Zespół Usług Opiekuńczych. Do zadań realizowanych należy przede wszystkim:

- przyznawanie oraz świadczenie usług opiekuńczych osobom starszym, samotnym, niepełnosprawnym w miejscu ich zamieszkania,
- przyznawanie specjalistycznych usług opiekuńczych osobom z zaburzeniami psychicznymi,
- kierowanie osób wymagających zapewnienia całodobowej opieki do domów pomocy społecznej,
- kierowanie osób wymagających zapewnienia całodobowej opieki do mieszkań chronionych.

Usługi opiekuńcze mają na celu umożliwienie jak najdłuższego funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w ich dotychczasowym środowisku, pomimo występujących ograniczeń w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb.

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi realizację usług opiekuńczych są:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),
- 2) Uchwała Nr XX/223/04 Rady Miejskiej w Chełmie z dnia 31 maja 2004 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub

całkowitego zwolnienia od tych opłat, jak również trybu ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 135, poz.1978), zmieniona uchwałą Nr V/47/11 Rady Miasta Chełm z dnia 28 stycznia 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 38, poz. 868).

W 2020 roku usługi opiekuńcze na terenie Chełma świadczył Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Chełmie ul. Rejowiecka 132, 22-100 Chełm firma wyłoniona w drodze zamówienia publicznego. W ramach usług zawarta była w dniu 23 stycznia 2020 r. umowa nr MOPR.WPS.ZUO.3415-6/2020 na świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 350 osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych.

Ponadto na terenie miasta usługi świadczyło również 5 opiekunek zatrudnionych w MOPR w Chełmie.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były przez Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Chełmie firma wyłoniona w drodze zamówienia publicznego. Świadczone były w ramach zawartej umowy w dniu 30 grudnia 2019 r. Nr MOPR.WPS.ZUO.3415/91/2019 na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla 20 osób z zaburzeniami psychicznymi. Rozeznaniem potrzeb opiekuńczych i wnioskowaniem o przyznanie usług zajmowało się 5 pracowników socjalnych.

W 2020 roku ogółem wydano 566 decyzji administracyjnych (364 dotyczących usług opiekuńczych, 24 dotyczących specjalistycznych usług opiekuńczych, 87 dotyczących domów pomocy społecznej i 88 dotyczących mieszkań wieloprofilowych chronionych i 3 dotyczących skierowania do Krajowego Ośrodka Mieszkalno – Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na SM w Dąbkach).

Tabela nr 5. Usługi świadczone w miejscu zamieszkania w 2020 r.

Usługi	Usługi opiekuńcze	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Razem
Liczba osób	296	14	307 (w tym 3 osoby objęte były dwoma rodzajami usług)
Liczba godzin usług	69 877	3 414	73 291

Łączny koszt realizacji usług w zł	1 449 947,75 (w tym 107 775,50 zł dofinansowane w ramach Programu "Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych" - edycja 2020 r. dla 32 osób na 5 194 godzin)	78 522,00	1 528 469,75
Koszt jednej godziny w zł	20,75	23,00	-
Uzyskany dochód z odpłatności za usługi	474 657,81	18 292,18	-

Źródło: Opracowanie własne

Najliczniejszą grupę stanowiły osoby korzystające z usług opiekuńczych, jak również największy koszt realizacji zadania stanowiły te usługi. Dochód z odpłatności za usługi opiekuńcze stanowił 32,7 % kosztu tego zadania, natomiast za specjalistyczne usługi to 23,3%.

Odpłatność za usługi uzależniona jest od posiadanego dochodu. Osoby posiadające dochód poniżej kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej miały przyznane bezpłatne usługi.

W 2020 roku z ponoszenia odpłatności za przyznane usługi opiekuńcze zwolniono 1 osobę z uwagi na uzasadnione okoliczności tj. niepełnosprawność, długotrwała choroba oraz koszty związane z leczeniem i rehabilitacją, które stanowią nadmierne obciążenie finansowe oraz 8 osób w ramach przystąpienia do Programu "Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych". Natomiast, 6 osobom ustalono usługi bezpłatne, w związku z tym, że posiadany dochód nie przekraczał ustawowego kryterium dochodowego, wynoszącego dla osoby samotnie gospodarującej 701,00 zł.

2.2.1. Struktura osób korzystających z usług.

Tabela nr 6.

Osoby samotne	Osoby zamieszkujące z rodziną	Kobiety	Mężczyźni
297	10	250	57

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie Chełma wśród osób korzystających z usług opiekuńczych największą grupę stanowiły osoby samotne, głównie kobiety.

Tabela nr 7. Struktura świadczeniobiorców w przedziałach wiekowych.

Razem osób	Dzieci do 18 lat	Od 19 do 40 lat	Od 41 do 60 lat	Od 61 lat do 70 lat	Od 71 do 80 lat	Od 81 do 90 lat	Od 91 do 103 lat
307	-	3	10	27	82	136	49

Źródło: opracowanie własne

Z powyższej tabeli wynika, że najliczniejszą grupę wśród osób korzystających z usług stanowiły osoby w wieku ponad 80 lat.

Tabela nr 8. Struktura świadczeniobiorców w przedziałach wiekowych.

Razem osób	Dzieci do 18 lat	Od 19 do 40 lat	Od 41 do 60 lat	Od 61 lat do 70 lat	Od 71 do 80 lat	Od 81 do 90 lat	Od 91 do 103 lat
307	-	3	10	27	82	136	49

Źródło: opracowanie własne

Sprawność fizyczną osób korzystających z usług przedstawia tabela nr 9.

Tabela nr 9. Struktura świadczeniobiorców pod kątem sprawności fizycznej.

Razem osób	Osoby "leżące"	Osoby poruszające się tylko po mieszkaniu z pomocą osoby drugiej	Osoby poruszające się samodzielnie tylko w obrębie mieszkania	Osoby wychodzące z mieszkania pod opieką osoby drugiej	Osoby poruszające się samodzielnie w obrębie mieszkania i samodzielnie wychodzące z mieszkania na niewielkie odległości
307	52	21	96	58	80

Źródło: opracowanie własne

Z powyższego wynika, że osoby o ograniczonej sprawności fizycznej, poruszające się samodzielnie tylko w obrębie mieszkania, wymagające pomocy w czynnościach związanych z codziennym funkcjonowaniem w środowisku domowym, stanowią największą grupę osób korzystających z usług opiekuńczych.

Tabela nr 10. Główne schorzenia osób korzystających z usług.

Rodzaje schorzeń	Liczba osób
Choroby układu krążenia, m.in. miażdżyca	218
Zwyrodnienia stawów i kręgosłupa	190
Stany po wylewach i udarach	39
Cukrzyca	42
Zaburzenia wzroku i słuchu	78
Nowotwory	17

Źródło: opracowanie własne

Z powyższej analizy wynika, że największą grupę wśród osób objętych usługami stanowią osoby ze schorzeniami układu krążenia oraz zwyrodnieniem stawów i kręgosłupa.

2.2.2. Nadzór nad jakością i standardem świadczonych usług.

Zadania pomocy w formie usług realizowane były przez MOPR i PCK w oparciu o zawarte umowy po przeprowadzonym postępowaniu o zamówienie publiczne. Umowy określały warunki i sposób świadczenia usług.

Zespół Usług Opiekuńczych nadzorował i egzekwował od jednostki świadczącej usługi właściwego wywiązywania się z warunków określonych w zawartych umowach, a w szczególności: świadczenia usług zgodnie z obowiązującym standardem, prowadzenia wymaganej umową dokumentacji oraz rozliczeń finansowych. W tym celu Zespół Usług Opiekuńczych zgodnie z ustalonym planem kontroli, przeprowadził następujące kontrole tj.:

- 1 kontrolę dotyczącą oceny jakości świadczonych oraz przestrzeganie ustalonego harmonogramu pracy przez opiekunki zatrudnione w MOPR.
- 1 kontrolę dotyczącą oceny zgodności rachunków realizacji usług z miesięcznym zestawieniem faktycznie przepracowanych godzin, decyzją administracyjną oraz kartami pracy osób świadczących usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 1 kontrolę dotyczącą realizacji zobowiązań zawartych w umowach na świadczenie usług przez jednostkę oraz ocenę ich jakości poprzez:
 - wizytację środowisk objętych usługami,
 - przestrzeganie ustalonych zakresów czynności wykonywanych w środowisku przez osoby świadczące usługi,
 - przestrzeganie ustalonego harmonogramu pracy opiekunek.
- 1 kontrolę dotyczącą oceny dokonywanych wpłat należności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w jednostkach świadczących usługi.

Jednak ze względu na ogłoszenie od marca 2020 r. stanu epidemicznego w Polsce forma kontroli została dostosowana do obowiązujących zaleceń i panujących obostrzeń. Ze względu na bezpieczeństwo osób starszych i niepełnosprawnych, zrezygnowano z wizytacji środowisk. Kontrole przeprowadzono telefonicznie z każdym podopiecznym.

Z kontroli sporządzano protokoły. W trakcie kontroli nie wydano zaleceń. Wszystkie opiekunki zatrudnione w MOPR oraz w PCK zostały wyposażone w maseczki i rękawiczki ochronne w celu zwiększenia bezpieczeństwa.

2.2.3 Formy działań na rzecz osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi podejmowane przez pracowników Zespołu.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2020 r. pracownicy socjalni zatrudnieni w Zespole Usług Opiekuńczych, podejmowali wiele działań, mających na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowych.

Tabela nr 11. Działania podjęte w ramach wykonywanej pracy socjalnej

Lp.	Podjęte działania w ramach pracy	Liczba osób
1	Współpraca z Zespołem Obsługi Dofinansowań dla Osób z Niepełnosprawnością	14
2	Współpraca z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności	7
3	Współpraca z PUM i MPGK, Zakładem Energetycznym, Chełmską Spółdzielnią Mieszkaniową w sprawie uzyskania dodatku mieszkaniowego oraz realizacji opłat mieszkaniowych	11
4	Stała współpraca z placówkami ochrony zdrowia tj. z lekarzami rodzinnymi i pielęgniarkami środowiskowymi, szpitalem,	263
5	Pomoc w skompletowaniu dokumentów w celu umieszczenia w Zakładzie Opiekuńczo - Leczniczym lub Pielęgnacyjno – Opiekuńczym	8
6	Skompletowanie dokumentów do Dziennego Domu Senior+ w Chełmie	4
7	Współpraca z ZUS i KRUS	289
8	Składanie wniosków dotyczących przyznania dodatku pielęgnacyjnego, świadczenia uzupełniającego 500+	7
9	Udzielenie wsparcia w formie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych osobom korzystającym z usług	18
10	Paczki żywnościowe	37
11	Udział pracowników socjalnych w interwencjach ze służbami ratunkowymi	16
12	Sprawienie pogrzebu	1
13	Szukanie sponsorów i zabezpieczenie w odzież, pościel i sprzęt	1
14	Stały kontakt z oddziałem psychiatrycznym w celu umieszczenia osób w dps	10
15	Wywiady na wniosek innych Ośrodków	48
16	Kontakt ze stowarzyszeniem „Zbyszko” w celu wyszukiwania osób do przyznania gorącego posiłku w związku z pandemią,	26

Źródło: Opracowanie własne

W 2020 r. 2 osoby obchodziły 100 rocznicę urodzin. Z tej okazji jubilatam wręczano kwiaty, listy gratulacyjne oraz upominki. W spotkaniach uczestniczyli: Zastępca Prezydenta Miasta Chełm, Dyrektor Departamentu Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Chełm, Dyrektor

Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie oraz przedstawiciele ZUS lub KRUS. Z danych uzyskanych z Biura Ewidencji Ludności na terenie Miasta Chełm w 2020 r. zamieszkiwało łącznie 7 osób mających ponad 100 lat.

2.2.4. Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można było zapewnić całodobowej opieki w warunkach domowych, przyznano pobyt w domu pomocy społecznej.

Tabela nr 12. Liczba osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej w 2020 r.

Liczba osób ubiegających się o skierowanie do dps w 2020 r. w tym:	10
Liczba wszystkich osób skierowanych do dps: - w tym osoby z zaburzeniami psychicznymi (z postanowienia Sądu Rejonowego)	5 (3)
Liczba osób rezygnujących ze skierowania	5
Liczba osób zwracających się z prośbą o udzielenie informacji o zasadach kierowania do dps	49

Źródło: Opracowanie własne

W 2020 r. do domów pomocy społecznej skierowano 5 osób z zaburzeniami psychicznymi, wśród nich 3 osoby z postanowienia Sądu. Zainteresowanie tą formą pomocy jest bardzo duże, do Ośrodka zgłosiło się dodatkowo 49 osób w celu uzyskania informacji dotyczącej procedury umieszczania osoby w placówce. Średnio do 1 osoby Miasto Chełm dopłaca około 2 000,00 zł miesięcznie.

Tabela nr 13. Liczba osób przebywających w poszczególnych domach pomocy społecznej

Dom Pomocy Społecznej	Pełny miesięczny koszt utrzymania za 1 osobę	Liczba osób przebywających	Kwota poniesiona przez M. Chełm
DPS w Nowinach	4 105,98	16	449 933,10
DPS w Chojnie Nowym Pierwszym (dla osób psychicznie chorych)	3 883,87	3	88 725,78
DPS w Krasnymstawie (dla osób psychicznie chorych)	3 712,81	6	135 595,76
DPS w Surhowie (dla osób psychicznie chorych)	3 850,00	3	103 141,92
DPS w Bończy (dla osób psychicznie chorych)	3 637,00	3	84 664,06
DPS w Różance	3 134,00	5	52 392,67

DPS w Kielczewicach (dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie)	3 800,00	1	18 416,62
DPS w Konstantynowie (dla osób psychicznie chorych)	3 505,00	1	25 255,50
DPS w Biłgoraju	3 599,50	1	1 898,75
DPS w Woli Gułowskiej	2 831,00	1	19 806,97
DPS w Kostowcu	2 500,00	1	13 948,74
Razem		41	993 779,87

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższej tabeli wynika, że w 11 dps przebywało 41 osób, których koszt utrzymania zamknął się kwotą 993 779,87 zł.

Tabela nr 14. Koszt utrzymania osób w domach pomocy społecznej.

Liczba osób przebywających w dps w 2020 r.	Pełny koszt utrzymania osób w dps	Opłata ponoszona przez mieszkańców	Dopłata rodziny do mieszkańców stanowiąca dochód miasta	Łączne wydatki miasta Chełm
41	1 724 306,94	730 527,07	123 669,62	993 779,87

Źródło: Opracowanie własne

Z kolei w 2020 r. do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku (specjalistyczny dom pomocy społecznej o zasięgu regionalnym) skierowano 3 osoby.

Ponadto, w 2020 r. do Mieszkań Wieloprofilowych Chronionych skierowano 5 osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Zespół Usług Opiekuńczych zajmował się również przyjmowaniem formularzy w ramach programu "Ogólnopolska Karta Seniora", które następnie przesyłane były na adres Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie.

2.2.5. Realizowane "Programy"

Ponadto, w 2020 r. MOPR w Chełmie przystąpił do realizowanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programów finansowanych ze środków z Funduszu Solidarnościowego tj.:

- 1) Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2020” - Program zakładał wsparcie finansowe gmin na przyznane usługi opiekuńcze. Przeznaczony był dla osób niepełnosprawnych w wieku do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jak również z orzeczeniem lekarza orzeczenia ZUS o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej

egzystencji lub orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji. Programem objętych było w okresie od 1 marca 2020 r do 31 grudnia 2020 r. 32 osób, kwota dofinansowania wyniosła 107 775,50 zł, na 5 194 godzin.

- 2) „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2020 - celem głównym Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

MOPR w Chełmie realizował:

- świadczenie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego, skierowanego do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osób o znacznym stopniu niepełnosprawności niekorzystających z innych form usług w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej lub ośrodka wsparcia, domu pomocy społecznej jako organizowanej usługi,
- świadczenie usług opieki wytchnieniowej poprzez zapewnienie specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego). Do tej formy nie zgłoszony został żaden wniosek przez osoby potrzebujące.

Program realizowany był w okresie od 1 września do 31 grudnia 2020 r., objętych było 10 osób tj. 3 dzieci do 16 roku życia oraz 7 osób dorosłych.

Zgodnie z zawartą umową w dniu 3 sierpnia 2020 r. Nr 1069 na zadanie przekazana została kwota 145 440,00 zł, z czego wykorzystano 23 299,45 zł.

- 3) „Wspieraj seniora” - Program zakładał zapewnienie usługi wsparcia seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. Program polega w szczególności na dostarczeniu zakupów oraz realizacji recept. Usługą objęto 66 osób w okresie od 20 października 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

2.3. Ośrodki wsparcia

2.3.1. Dzienny Dom Senior+

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminy należy między innymi prowadzenie ośrodków wsparcia takich jak Dzienny Dom Senior +. Również w mieście Chełmie w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie funkcjonuje Dzienny Dom Senior+, który powstał z myślą o ludziach starszych, samotnych, niepełnosprawnych, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej

lub rodzinnej. Szukających przyjaźni i kontaktu z innymi ludźmi, możliwości rozwijania własnych dawno zapomnianych zainteresowań czy umiejętności. Za datę rozpoczęcia działalności placówki uznaje się 5 sierpnia 1992 rok.

Celem działalności Dziennego Domu Senior+ jest podtrzymywanie u osób w trudnej sytuacji życiowej, poczucia własnej wartości i zapobieganie wykluczeniu społecznemu a w szczególności:

- integracja społeczna umożliwiająca pozostawanie w społeczności lokalnej i środowisku rodzinnym, kształtowanie właściwych postaw zrozumienia, tolerancji i życzliwości;
- odkrywanie i rozwijanie zainteresowań, pasji oraz indywidualnych uzdolnień;
- poszerzanie i zdobywanie wiedzy, oraz zaspokajanie potrzeb kulturalnych i towarzyskich
- wsparcie dla osób starszych w ich codziennym funkcjonowaniu,
- przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych,
- pomoc w utrzymaniu kondycji psychofizycznej seniorów,
- aktywizację osób starszych w celu podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości ich życia,
- pomaganie osobom starszym w nabywaniu umiejętności organizacji czasu wolnego,
- zapewnienie wsparcia seniorom, poprzez umożliwienie im skorzystania z oferty Dziennego Domu Senior +.

Dzienny Dom Senior + jest ośrodkiem wsparcia dla osób starszych, które z powodu choroby, niepełnosprawności lub zdarzeń losowych nie mogą samodzielnie sprostać zadaniom stawianym przez codzienne życie, wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb. Placówka zapewnia Uczestnikom możliwość spożycia ciepłego posiłku składającego się z dwóch dań i kompotu. Koszt jednego obiadu wynosił 6,40 zł brutto. Koszt posiłku pobierany był zgodnie z umową: MOPR. WFA.OW.DDS.3415-88/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku. W 2020 r. wydano łącznie 1941 obiadów.

W ramach prowadzonej działalności placówka służy pomocą podopiecznym w przewyciężaniu trudnych dla nich sytuacji życiowych, integruje ze środowiskiem, pomaga w realizacji własnych potrzeb oraz rozwija zainteresowania i umiejętności.

Z działalności kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjno - wypoczynkowej oferowanej przez Dzienny Dom Senior + w 2020 roku skorzystało łącznie 40 osób w tym z możliwością spożywania w pełni odpłatnego posiłku 34 osoby. Odpłatności za usługi pobierano zgodnie z Uchwałą Nr X/72/19 Rady Miasta Chełm z dnia 9 maja 2019 r.

W prowadzonych w placówce zajęciach wykorzystywano różne metody i formy terapii, dostosowując je do potrzeb i możliwości uczestników. Głównym celem organizowanych zajęć

było motywowanie seniorów do podejmowania aktywności, rozwijanie ich pasji oraz zagospodarowanie w sposób ciekawy i pożyteczny wolnego czasu.

Do najbardziej preferowanych form terapii należały:

1. Muzykoterapia – jest dziedziną posługująca się muzyką lub jej elementami w celu przywracania zdrowia lub poprawy funkcjonowania osób z różnorodnymi problemami natury emocjonalnej, fizycznej lub umysłowej. Zajęcia muzyczne są bardzo popularne wśród uczestników. W ramach tych zajęć prowadzona jest grupa wokalna „Babie lato” która występuje na różnych uroczystościach odbywających się na terenie placówki, oraz bierze udział w licznych przeglądach reprezentując Dzienny Dom Senior +. Poprzez liczne ćwiczenia oraz występy uczestnicy podnoszą swoje umiejętności zarówno wokalne jak i rytmicznie, nabywają doświadczenia scenicznego.

2. Ćwiczenia ogólnousprawniające - Zajęcia mające na celu utrzymanie Seniorów w jak najdłużej w jak najlepszej kondycji ruchowej, zapewnienie im dobrego samopoczucia. Ćwiczenia rehabilitacyjne prowadzone byłyby indywidualnie oraz w grupach. Natomiast stopień trudności ćwiczeń byłby odpowiednio dawkowany, biorąc pod uwagę stan zdrowia uczestników. Zajęcia prowadzone były w spokojnym tempie, wśród ćwiczeń znajdowały się ćwiczenia wzmacniające, rozciągające, na zdrowy kręgosłup.

3. Informatyka – celem zajęć było nabycie umiejętności praktycznej obsługi komputera w stopniu podstawowym oraz wykorzystania go do własnych potrzeb.

4. Zajęcia manualne - celem tych zajęć było wyrażanie uczuć poprzez działania twórcze seniorów, rozwijanie zainteresowań, poprawy koncentracji oraz wyobraźni, a także zdolności manualnych seniorów. Poza tym zajęcia rozwijały uzdolnienia plastyczne seniorów, usprawniały motorykę manualną, kształciły proces twórczego myślenia, a także rozwijają orientację przestrzenną oraz wyobraźnię plastyczną. W 2020 r. wykonano wiele ciekawych prac, które są wyeksponowane na terenie Dziennego Domu Senior+, ponadto seniorzy wzięli udział w IX Ogólnopolskim festiwalu twórczości osób niepełnosprawnych „Wiara i rozum”.

5. Zajęcia sekcji kulinarnej - celem tej formy terapii było nabywanie umiejętności kulinarnych, rozwijanie ich, a także miłe spędzenie czasu uczestników tych zajęć podczas pracy w grupie, oraz wspólna wymiana doświadczeń kulinarnych. Zajęcia odbywały się w odpowiednio wyposażonej i przystosowanej kuchni. Podczas zajęć były przygotowywane: racuszki, muffinki, zapiekanki, placki, kotlety, sałatki oraz były smażone pączki, pieczone ciasta i drożdżówki. Również zostały przyrządzone świąteczne potrawy na Wielkanoc i Wigilię oraz na inne uroczystości i imprezy w Dziennym Domu Senior + (Biesiada Integracyjna, Dzień Babci, Dzień Kobiet, Dzień Matki, grillowanie, Dzień Seniora, Wigilia).

6. Język angielski – Zajęcia prowadzone przez terapeutę. Materiał specjalnie opracowany wprowadzany był stopniowo, zawierał dużą ilość powtórek i podpowiedzi jak efektywnie uczyć się słówek. Były to zajęcia skierowane do osób, które nie miały wcześniej kontaktu z językiem angielskim. Zajęcia prowadzone były w sposób interesujący i motywujący, a jednocześnie zapewniający dobrą zabawę. Podczas zajęć główny nacisk kładziony był na komunikację i słownictwo.

7. Biblioterapia - dział arteterapii wykorzystującej użycie książek i czasopism czy innych materiałów czytelniczych jako pomocy terapeutycznej dla regulacji systemu nerwowego i psychiki człowieka. Bada również możliwości profilaktycznego traktowania książki i czytelnictwa w szerszych zbiorowościach społecznych.

8. Gry stolikowe i umysłowe – inaczej **ludoterapia** (ang. *play therapy*) – terapia wykorzystująca gry i zabawy, w których uczestniczą podopieczni. Stanowi ważny element jako, że jest naturalną aktywnością przejawianą przez uczestników, ćwiczą pamięć (karty, halma, warcaby, chińczyk, krzyżówki). Wyzwała wiele emocji i uczuć. Podejmowana zazwyczaj dobrowolnie może stanowić doskonały punkt wyjścia do wspólnej pracy terapeuty z podopiecznym.

9. Zajęcia kroju i szycia - w ramach zajęć terapeutycznych organizowanych w DDS+ seniorzy uczestniczyli w grupowych zajęciach kroju i szycia. Zajęcia rozpoczęły się obowiązkowym szkoleniem z zakresu BHP, seniorzy dowiedzieli się jak zachować ostrożność i jak zorganizować sobie bezpieczny warsztat pracy. Następnie, poznano zasady obsługi maszyny do szycia i narzędzi niezbędnych podczas pracy w warsztacie krawieckim. Po przygotowaniu teoretycznym uczestnicy przystąpili do wykonywania własnych dzieł.

10. Spotkania czwartkowe – są to zajęcia podczas których seniorzy obchodzili różnego rodzaju rocznice i uroczystości.

11. Zajęcia teatralno-aktorskie – to rozwój uczestnika poprzez działania teatralne i aktorskie. Praca podczas zajęć jest pracą wielowarstwową i nie ogranicza się do przygotowania przedstawienia. W pierwszym rzędzie jest to praca nad koncentracją i uwagą. Uruchamiamy wyobraźnię m.in. poprzez szereg ćwiczeń z nadawaniem przedmiotom i sytuacjom nowych znaczeń, ćwiczenia wyobraźni zmysłowej, ćwiczenia w orientacji przestrzennej, improwizacje. W czasie zajęć wiele uwagi poświęcono ruchowi: świadomości ciała, koordynacji ruchu, prawidłowemu wykorzystaniu energii. W pracy nad głosem zajmujemy się przede wszystkim technikami emisji. Działania z głosem rozdzielają się na pracę nad mówieniem i pracę nad śpiewem. Wszystkie te elementy łączą się w pracy nad przedstawieniem, które pozwala na podsumowanie działań i weryfikację zdobytych

umiejętności. Jest też konfrontacją z publicznością, dzięki czemu uczy przełamywania nieśmiałości i doznania żywego kontaktu z widzem.

12. Trening pamięci - wraz z upływem lat zdolność neuronów do przekazywania i przechowywania informacji ulega stopniowemu pogorszeniu. Z pomocą przychodzi tu codzienna gimnastyka umysłu. Zmuszając mózg do odpowiedniej porcji wysiłku podczas zajęć sprawia, że dłużej zachowuje on swoją sprawność i gotowość podjęcia nowych wyzwań intelektualnych. Jest przy tym ważne, żeby pobudzać do działania wszystkie obszary mózgu.

13. Prelekcje – zajęcia polegające na przedstawieniu wybranego tematu przez terapeutę w postaci wykładu oraz poprowadzenie wspólnej dyskusji. Seniorzy aktywnie brali udział w zajęciach wypowiadając swoje zdania na wybrany temat.

14. Rozmowy indywidualne – zapewnienie wsparcia emocjonalnego – zajęcia indywidualne skierowane były do seniorów potrzebujących wsparcia emocjonalnego poprzez rozmowę a także pomoc w przezwyciężeniu posiadanych trudności.

15. Zajęcia pielęgnacyjno – kosmetyczne – nigdy nie jest za późno żeby zadbać o urodę w związku z tym wprowadzono zajęcia pielęgnacyjno-kosmetyczne dla seniorów. Seniorzy z wielkim zaangażowaniem brali czynny udział w zajęciach podczas, których mieli możliwość poznać cenne rady na temat pielęgnacji twarzy jak i dłoni.

Uczestnictwo seniorów w zajęciach terapeutycznych przedstawia poniższa tabela

Tabela nr 15.

Lp.	Nazwa zajęć	Liczba uczestników na zajęciach	Liczba zajęć w ciągu roku
1	Muzykoterapia	8	29
2	Zajęcia z Zespołem „Babie Lato”	8	29
3	Ćwiczenia ogólnousprawniające	7	56
4	Informatyka	8	58
5	Zajęcia manualne	8	58
6	Zajęcia sekcji kulinarnej	5	4
7	Język angielski	6	6
8	Biblioterapia	9	29
9	Gry stolikowe i umysłowe	8	58
10	Zajęcia kroju i szycia	5	58
11	Spotkania czwartkowe	17	29
12	Zajęcia teatralno-aktorskie	4	12

13	Trening pamięci	7	29
14	Prelekcje	12	29
15	Rozmowy indywidualne- wsparcie emocjonalne	10	29
16	Zajęcia pielęgnacyjno -kosmetyczne	10	50
17	Spotkania z psychologiem	7	8
18	Kafejka internetowa	8	116

W 2020 roku Dzienny Dom Senior + był organizatorem następujących wydarzeń”:

- III Przegląd Kolęd i Pastorałek Seniorów, Udział wzięło ponad 200 osób,
- Dzień Babci i Dziadka – występ Zespołu „Babie Lato”, słodki poczęstunek. Udział wzięło 18 osób,
- Walentynki – występ Zespołu „Babie Lato”, słodki poczęstunek oraz zabawa taneczna dla seniorów. Udział wzięło 18 osób,
- Dzień Kobiet – występ grupy teatralnej z DDS w skeczu „Kobieta wczoraj i dziś”. Udział wzięło 15 osób,
- Występ zespołu „Babie Lato” z piosenką wakacyjną na świeżym powietrzu oraz słodki poczęstunek. Udział wzięło 16 osób,
- Letni grill dla seniorów. Udział wzięło 15 osób,
- Spotkanie z Panem Tomaszem Karenko – terapeutą zajęciowym pracującym w placówce wsparcia w Krakowie, wspólne muzykowanie przy grillu z seniorami z DDS+. Udział wzięło 18 osób,
- Wrześniowe grillowanie seniorów z DDS+, udział wzięło 18 osób.

Ponadto uczestnicy Dziennego Domu Senior+ brali udział w następujących przedsięwzięciach, reprezentując placówkę na zewnątrz :

- III Przegląd Kolęd i Pastorałek Seniorów,
- Wojewódzki Przegląd Zespołów Kolędujących Seniorów w Krasnymstawie,
- Udział w 27 akcji „Sprzątania świata” - Polska.

W ramach współpracy Dziennego Domu Senior + z innymi Ośrodkami odbył się występ dzieci z Przedszkola nr 5 z okazji Dnia Babci i Dziadka. Udział wzięło 16 osób.

Dzienny Dom Senior + był także organizatorem III Przeglądu Kolęd i Pastorałek Seniorów.

W 2020 roku zespół wokalny „Babie Lato” reprezentował placówkę na zewnątrz w III Przeglądzie Kolęd i Pastorałek Seniorów, a także w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Kolędujących Seniorów w Krasnymstawie.

W 2020 roku zespół wokalny „Babie Lato” wystąpił między innymi uroczystościach

okazjonalnych takich jak Koncert Kolęd i Pastorałek, Dzień Babci i Dziadka, Walentynki oraz Dzień Kobiet.

W związku z decyzją Wojewody Lubelskiego o zawieszeniu działalności placówek wsparcia dziennego z powodu pandemii **koronawirusa** Covid 19 w Polsce Dzienny Dom Senior+ w okresie od 13.03.2020r. do 30.05.2020r. i od 19.10.2020r. do 31.12.2020r. czasowo zawiesił swoją działalność. Pracownicy DDS+ w trakcie zawieszenia działalności placówki wykonywali powierzone im zadania między innymi:

- telefonowano do wszystkich uczestników zajęć w Dziennym Domu Senior+ z informacją o zawieszeniu działalności placówki z powodu pandemii Covid 19 jednocześnie poinformowano seniorów w jakim zakresie będzie udzielana pomoc przez pracowników DDS, dokonywano zakupów produktów pierwszej potrzeby seniorom potrzebującym wsparcia. Poinformowano seniorów telefonicznie, że w razie jakiegokolwiek potrzeb (np. zrobienia zakupów, pomoc przy wykupieniu leków) aby wykonali telefon do placówki DDS+ gdzie zawsze mogą liczyć na wsparcie zwłaszcza w tych trudnych dla wszystkich czasach pandemii,
- uszyto łącznie 600 maseczek ochronnych na potrzeby seniorów w DDS+ a także Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie,
- wycięto stare fugi i położono nowe w obiekcie DDS+,
- wymieniono płytę podstawy szafki zlewozmywakowej,
- na bieżąco udzielano wsparcia telefonicznego seniorom poprzez udzielanie informacji i porad jak zachować się podczas pandemii koronawirusa,
- zbierano opłaty za uczestnictwo w DDS poprzez wizyty w miejscu zamieszkania u seniorów będących uczestnikami zajęć w DDS+,
- uszyto firanki które zostały zawieszono w placówce,
- pracownicy DDS przygotowali prezenty dla seniorów z okazji Bożego Narodzenia następnie odwiedzili seniorów w miejscu zamieszkania. Złożono seniorom życzenia i przekazano prezenty,
- pomagano seniorom w wypełnieniu wniosku o dofinansowanie z środków programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” a następnie złożono 20 wniosków w imieniu seniorów do Zespołu Obsługi Dofinansowań dla Osób z Niepełnosprawnością,
- przekazano 104 uszyte maseczki ochronne seniorom bezpośrednio w ich miejscu zamieszkania wykonane przez pracowników DDS,

- wykonano choinki świąteczne i przekazano je seniorom z okazji mikołajek,
- razem z Panią psycholog Magdaleną Pietruszką -Pandey zapewniono wsparcie psychologiczne dla uczestników zajęć w DDS przebywających w domach z powodu pandemii w postaci rozmów telefonicznych z częstotliwością 26 rozmów tygodniowo,
- na bieżąco wykonywano zakupy realizując program „Wspieraj Seniora” zrealizowano 68 zleceń,
- w trosce o bezpieczeństwo seniorów podczas pandemii pracownicy DDS odwiedzając seniorów w ich miejscu zamieszkania mierzyli seniorom ciśnienie, a także dokonywali pomiary tętna i natlenienia płuc pulsoksymetrem będącym na wyposażeniu placówki,
- udzielano seniorom porad telefonicznych oraz pomagano w sprawach administracyjnych łącznie wykonano ponad 280 połączeń ponadto odbierano telefony na bieżąco udzielając porad i wsparcia dla seniorów,
- pracownicy DDS podczas zawieszenia działalności placówki odwiedzili seniorów w ich miejscu zamieszkania łącznie 18 razy (zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami) udzielając wsparcia w różnorodnych formach,
- w momencie wznowienia działalności placówki seniorzy wzięli udział w prelekcji „Pandemia Koronawirusa w Polsce” - omówiono wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego a także procedurę powrotu uczestników zajęć terapeutycznych w DDS+,
- udzielano pomocy uczestnikom poprzez dostarczenie niezbędnej odzieży oraz żywności,
- podczas zawieszenia działalności DDS+ prowadzono zajęcia on line w których uczestniczyło 6 osób (są to osoby posiadające możliwości i umiejętności połączenia on-line) a także użyczano seniorom laptopy będącego na wyposażeniu placówki aby mogli brać udział w zajęciach on-line organizowanych przez placówkę.

Tabela nr 16. Pomoc seniorom w czasie pandemii

Lp.	Działania	Liczba seniorów objętych pomocą i wsparciem
1	Szycie maseczek ochronnych	104
2	Realizacja programu „Wspieraj seniora”	68
3	Wyjazdy do seniorów mierzenie ciśnienia, natlenienia płuc)	26
4	Wykonywanie zakupów i realizacja recept dla seniorów będących uczestnikami zajęć w DDS	26

5	Udzielanie porad telefonicznych, pomoc w sprawach administracyjnych - bieżących	280
6	Prowadzenie zajęć on-line dla seniorów	6
7	Pomoc w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie z programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”	20
8	Wsparcie emocjonalne w miejscu zamieszkania seniorów	26
9	Udzielanie wsparcia telefonicznego przez psychologa	26

2.3.2 Mieszkania Wieloprofilowe Chronione

Mieszkania Wieloprofilowe Chronione funkcjonują w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Chełmie od dnia 2 kwietnia 2009 roku. Są formą wsparcia dla mieszkańców miasta Chełm świadczącą usługi opiekuńcze całodobowo. Mieszkańcy placówki mają zapewnioną opiekę całodobową w postaci usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających. Od stycznia do grudnia 2020 roku z tej formy wsparcia skorzystało 28 mieszkańców Chełma. W przeciągu roku przyjęto 7, w tym 1 osobę z rodzinnego domu dziecka, 1 osoba została skierowana do zakładu pielęgnacyjno -lecniczego, 2 osoby powróciły do środowiska lokalnego, odnotowano 6 zgonów.

W dniu 31 grudnia w mieszkaniach zamieszkiwało 19 osób.

Mieszkańcy Mieszkań Wieloprofilowych Chronionych znajdują się w następujących przedziałach wiekowych:

Tabela nr 17.

PRZEDZIAŁ WIEKOWY W LATACH	18-19	30-45	46 - 66	67 - 79	80 - 96
LICZBA MIESZKAŃCÓW	2	3	7	5	11

Zródło: opracowanie własne

Najstarsza osoba przebywająca w placówce miała 96 lat, a najmłodsza 19 lat. Najwięcej osób znajdowało się w przedziale wiekowym 80-96 lata oraz 46-66 lat.

Z uwagi na wiek i współistnienie szeregu procesów chorobowych wszyscy mieszkańcy wymagają usług opiekuńczych polegających na: całodobowej opiece i pielęgnacji, pomocy w organizacji posiłków, organizacji życia codziennego oraz w załatwianiu spraw medycznych, osobistych i urzędowych.

Usługi opiekuńcze zapewnia mieszkańcom zatrudniony personel, który udziela pomocy w podstawowych czynnościach życiowych (mycie, ubieranie, karmienie itp.). Personel pomaga również mieszkańcom w wydawaniu posiłków, parzeniu kawy, herbaty,

przygotowywaniu prostych potraw, dokonywaniu zakupów oraz w czynnościach higienicznych. Przyjmowane przez mieszkańców leki są rozkładane przez pielęgniarkę i wydawane pod nadzorem personelu.

Wszyscy mieszkańcy potrzebują pomocy, koordynacji, zorganizowania usług medycznych, kontaktu z lekarzami rodzinnymi i poradniami specjalistycznymi, instytucjami takimi jak: ZUS, KRUS, PZOON, PFRON, NFZ, USC oraz zapewnienia ciągłości leczenia poprzez realizację recept, pozyskiwanie niezbędnego zaopatrzenia ortopedycznego, zabiegów rehabilitacyjnych, wymaganych badań specjalistycznych.

W Mieszkaniach Wieloprofilowych Chronionych znajduje się sprzęt rehabilitacyjny: drabinka (8 osób), rotory (5 osób), rower stacjonarny (6 osób), przyrząd do masażu stóp (6 osób) itp. celem aktywizacji i rekreacji podopiecznych. Ogółem ze sprzętu korzystają wszyscy mieszkańcy, w tym 15 osób wymagających bezpośredniej obecności opiekuna. Systematycznie prowadzona jest gimnastyka poranna.

W ramach usług bytowych mieszkańcy mają zapewnione pokoje mieszkalne z dostępem do kuchni i węzła sanitarnego.

Pobyty w Mieszkaniach Wieloprofilowych Chronionych jest odpłatny. Mieszkańcy ponoszą odpłatność zgodnie z uchwałą Nr XXIX/273/08 Rady Miasta Chełm z dnia 17 grudnia 2008r. w sprawie organizacji oraz szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Mieszkaniach Wieloprofilowych Chronionych zmienioną uchwałą Nr XLI/385/09 Rady Miasta Chełm z dnia 20 listopada 2009 r.

Pełny miesięczny koszt pobytu mieszkańca w Mieszkaniu Wieloprofilowym Chronionym w Chełmie od 1 stycznia 2020 roku wynosił 1 557,40 zł, na który składają się opłaty związane z eksploatacją mieszkania tj. koszty związane z zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków, dostawą energii cieplnej i elektrycznej oraz gazu, wywozem nieczystości stałych, zakupem środków niezbędnych do utrzymania higieny pomieszczeń wspólnych, koszty drobnych napraw i porządku wokół budynku oraz zapewnieniem usług opiekuńczych. Pobyt bezpłatny jest przyznawany w sytuacji, gdy dochód osoby skierowanej nie przekracza kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 701 zł.

Niezależnie od opłat związanych z eksploatacją mieszkania mieszkańcy ponoszą koszty związane z wyżywieniem, zakupem leków i ubrania, organizowaniem czasu wolnego oraz inne koszty związane z codziennym funkcjonowaniem. Cena za przygotowanie i dostarczenie 3 posiłków: śniadania, obiadu i kolacji wynosiła 12,50 zł.

Bezpłatnie na dzień 31 grudnia w Mieszkaniach Wieloprofilowych Chronionych przebywało 3 osoby, 2 osoby ponosiło odpłatność 20%, 3 osoby ponosiło odpłatność

30%. 40% odpłatności ponosiło 7 osób a 60% 6 osób. 3 osoby ponosiło odpłatność 80% pełnego miesięcznego kosztu utrzymania. Pełny koszt ponosiło 4 osoby.

W ramach usług wspomagających i organizacji wolnego czasu mieszkańcom, odbyły się spotkania i uroczystości, które ujęto w tabeli nr 18.

Tabela nr 18. Spotkania i uroczystości.

Lp.	Miesiąc	Forma aktywności
1.	Styczeń	<ul style="list-style-type: none"> • impreza integracyjna „Spotkanie z kolędą”; • spotkanie okolicznościowe z okazji „Dnia Babci i Dziadka”.
2.	Luty	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie Walentynkowe, słodki poczęstunek - karaoke • Tłusty czwartek – słodki poczęstunek; • Sroda popielcowa – mieszkańcy wzięli udział w mszy świętej, którą obejrzeli w TV – transmisja z Jasnej Góry
3.	Marzec	<ul style="list-style-type: none"> • obchody 8 Marca – spotkanie okolicznościowe, projekcja filmu „Czego pragną kobiety”, słodki poczęstunek • dekorowano budynek w motywy świąteczne i wiosenne, przeprowadzano zajęcia z terapii zajęciowej na których wykonywano stroiki świąteczne; • Msza rekolekcyjna – z uwagi na panującą pandemię Covid 19 mieszkańcy obejrzeli w TV
4.	Kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> • wspólne śniadanie wielkanocne razem z dyżurującym personelem ;
5.	Maj	<ul style="list-style-type: none"> • „Dzień Matki” - spotkanie integracyjne – część artystyczna przygotowana przez personel, słodki poczęstunek
6.	Czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> • „Dzień Ojca” - spotkanie okolicznościowe
7.	Lipiec -Sierpień	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy wspólnie z personelem pielęgowali ogródek przydomowy; • odbywały się spotkania na świeżym powietrzu przy grillu, spaceru
8.	Wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> • odbyło się spotkanie związane z wybuchem II wojny światowej, przedstawiono ciekawostki i wydarzenia związane z okresem wojennym; odbyła się prelekcja filmu dokumentalnego „Tajemnice II wojny światowej”
9.	Październik	<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Papieski – spotkanie – projekcja filmu „Karol Wojtyła”, słodki poczęstunek. Życiorys Papieża Polaka w literaturze.
10.	Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Narodowe Święto Niepodległości – przypomnienie rysu historycznego, słodki poczęstunek • spotkanie andrzejkowe – wróżby, wspólna zabawa, śpiewanie i poczęstunek
10.	Grudzień	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizowano Mikołajki – odbył się montaż słowno – muzyczny przygotowany przez mieszkańców i personel; • przygotowania do świąt (dekoracja budynku, przygotowywanie potraw, ubieranie choinek • Msza rekolekcyjna – mieszkańcy obejrzeli w TV z powodu pandemii • odbyła się uroczysta Wigilia w której uczestniczyli wszyscy podopieczni; w atmosferze miłej i rodzinnej podzielono się opłatkiem, śpiewano kolędy, wspomniano wigilię z dawnych lat; • z nadzieją na zdrowie, życzliwość i uśmiech mieszkańcy oczekiwali Nowego Roku; tego wieczoru nie zabrakło dobrej muzyki, uśmiechów i zabawy.

Źródło: opracowanie własne.

Na co dzień czas wypełniają mieszkańcom rozmowy, proste zajęcia w kuchni (pieczenie ciasta, robienie naleśników, kisieli czy budyni), czytanie prasy, oglądanie telewizji, uczestnictwo w nabożeństwach kościelnych, szydełkowanie, granie w karty czy warcaby. Jak

co roku zasiany został ogródek przydomowy, który pielęgnują mieszkańcy z pomocą personelu.

W ramach współpracy z Centrum Integracji Społecznej praktyki odbywali beneficjenci z grupy opiekuńczej lub opiekuńczo-porządkowej. Pięcioro mieszkańców nadal jest uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie.

Każdy z mieszkańców jest pod opieką lekarza rodzinnego. Od stycznia do grudnia 2019 roku odbyło się 10 wizyt lekarza rodzinnego w Placówce i 26 teleporad. Odbyło się również 62 wizyty u lekarzy specjalistów (poradnia zdrowia psychicznego, poradnia psychologiczna, poradnia neurologiczna, poradnia chirurgiczna, poradnia chirurgii naczyń, okulistyka, poradnia dermatologiczna, ortopedyczna, stomatologiczna). Odnotowano 12 pobyków w szpitalu, karetka pogotowia przyjeżdżała 13 razy. 5- ciu mieszkańców zaopatrzone w wózki inwalidzkie, 1 mieszkańca w kule łokciowe oraz 1 w aparat słuchowy. 4 mieszkańców w nowe okulary i 3 w protezy zębowe. W placówce 9 mieszkańców przeszło badania specjalistyczne tj.: USG jamy brzusznej, RTG płuc, TSM, morfologia krwi.

Wymienione wyżej usługi dla mieszkańców w 2020 roku świadczył zatrudniony personel: 1 pielęgniarka, 1 terapeuta zajęciowy, 3 osoby zatrudnione na stanowisku opiekun, 1 osoba zatrudniona na stanowisku instruktor terapii zajęciowej – opiekun, 1 sprzątaczką i 1 kierownik. Sukcesywnie według potrzeb przez cały rok dokonywano bieżących napraw sprzętów oraz wyposażenia Placówki.

2.3.3 Świetlica Środowiskowa

Świetlica Środowiskowa dysponuje 30 miejscami dla dzieci zamieszkujących na terenie miasta Chełm. W ofercie placówki znajdują się zajęcia socjoterapeutyczne, pomoc w nauce oraz organizacja czasu wolnego i rozwoju zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych, zajęcia językowe, artystyczne, taneczne oraz zajęcia z robotyki. Dzieci otrzymują również jeden posiłek w ciągu dnia (drugie śniadanie lub podwieczorek). Świetlica jest czynna w dni nauki szkolnej od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8.00 do 18.00, z tygodniową przerwą w okresie ferii zimowych oraz miesięczną przerwą wakacyjną. Przy Świetlicy funkcjonuje wolontariat.

Zadania Świetlicy Środowiskowej:

- 1) wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz udzielanie pomocy dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju,
- 2) diagnozowanie potrzeb dzieci i rodzin oraz organizowanie adekwatnej pomocy we

współpracy z innymi instytucjami,

- 3) stwarzanie rodzicom możliwości zwiększenia swoich umiejętności wychowawczych,
- 4) korygowanie zaburzonych zachowań dzieci i stymulowanie ich wszechstronnego rozwoju, a także wdrażanie do prawidłowego pełnienia ról społecznych,
- 5) ścisła współpraca z rodzicami dziecka w zakresie diagnozowania potrzeb, planowania pomocy, monitorowania procesu pomagania (konsultacje wychowawcy z rodzicami), organizowanie zajęć edukacyjnych dla rodziców,
- 6) prowadzenie oddziaływań korekcyjnych, terapeutycznych, kompensacyjnych profilaktycznych (indywidualnych i grupowych),
- 7) organizowanie zajęć edukacyjno - wychowawczych w tym: pomoc w nauce, umożliwianie rozwoju zainteresowań, organizacja zabaw i spotkań okolicznościowych,
- 8) towarzyszenie rodzinom przeżywającym kryzysy m.in. poprzez spotkania z dziećmi i rodzicami,
- 9) współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (udział w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych i ich inicjowanie),
- 10) organizowanie i promocja wolontariatu,
- 11) prowadzenie zajęć profilaktycznych o charakterze socjoterapeutycznym, prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne oraz w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej dotyczących kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.

W 2020 roku zostało zrekrutowanych 43 dzieci spełniających kryteria uczestnictwa w projekcie „Bliżej rodziny”. Frekwencja uczestników w ciągu całego roku wynosiła 77,67 %.

W 2020 roku w Świetlicy Środowiskowej w zajęciach wzięło udział 46 uczestników. W okresie od dnia 01.01.2020 roku do dnia 31.12.2020 roku zostało przyjętych 24 nowych dzieci spełniających kryteria uczestnictwa w projekcie „Bliżej rodziny”, który jest realizowany od 01.07.2018 roku do 30.06.2022 roku. Również w tym okresie 10 dzieci przestało uczęszczać na zajęcia w świetlicy. W styczniu 2020 roku do Świetlicy uczęszczało 30 uczestników. Frekwencja w okresie od dnia 01.01.2020 roku do dnia 31.01.2020 roku wyniosła 86,5 %.

Od 13 stycznia 2020 roku do 25 stycznia 2020 roku w Świetlicy Środowiskowej zostały zorganizowane ferie zimowe. W tym czasie uczestnicy zajęć świetlicowych uczęszczali na różnorodne formy zajęć, seanse filmowe w Chełmskiej Bibliotece Publicznej, oraz dwukrotnie zostało zorganizowane wyjście do Kina Zorza. Również w tym czasie dzieci i młodzież wraz z opiekunami uczęszczała na zajęcia z nauki pływania w Chełmskim Parku

Wodnym.

Od dnia 01.02.2020 roku do dnia 29.02.2020 roku frekwencja wyniosła 79 %, a w okresie od dnia 01.03.2020 roku do dnia 11.03.2020 roku frekwencja wyniosła 59,6 % - od dnia 12.03.2020 świetlica została zamknięta dla uczestników ze względu na panującą epidemię wirusa SARS- COV 2. Od tego momentu pracownicy prowadzili zajęcia zdalne z uczestnikami.

7 lutego 2020 roku odbyła się w Świetlicy Środowiskowej impreza integracyjna dla dzieci i rodziców pod hasłem: Walentynkowy Zawrót Głowy. Podczas zorganizowanych zabaw pracownicy placówki mieli okazję zintegrować się z rodzicami podopiecznych.

W I kwartale 2020 roku uczestnicy zajęć świetlicowych zostali zgłoszeni do konkursów: Kwalifikacje Przyszłości, Dziki Zwierz, Moja Sowa, Przyroda w kolorach, Moja miniatura Wielkanocna 2020, Kredką farbą jak kto czuje, niech przyrodę namaluje, Nie bądź bałwan na stoku.

W okresie od 01.04.2020 roku do 25.05.2020 roku odbyły się zajęcia wynikające z rocznego planu pracy oraz założeń projektu „Bliżej rodziny”, a także miesięcznych planów pracy wychowawców i zajęć o charakterze socjoterapeutycznym. Zajęcia w okresie od 01.04.2020 roku do 25.05.2020 roku miały charakter zdalny (tabela 19). W tym okresie pracownicy placówki pracowali zdalnie z uczestnikami, a także ich rodzinami prowadząc konsultacje, dyżury telefoniczne oraz poradnictwo psychologiczno - pedagogiczne. Dodatkowo w ramach wykonywanej pracy personel placówki publikował nagrania z zakresu socjoterapii, profilaktyki oraz w zakresie zagadnień naukowo – technicznych wynikających z Dyrektywy UE o kształceniu się przez całe życie.

Tabela nr 19

Lp.	Rodzaj udzielonej pomocy	Ilość
1.	Wsparcie pedagogiczne – dyżur telefoniczny	Na bieżąco wg potrzeb
2.	Wsparcie psychologiczne – dyżur telefoniczny	Na bieżąco wg potrzeb
3.	Bajki naszego dzieciństwa – realizacja spotkań on line o charakterze socjoterapeutycznym z elementami bajkoterapii	20.04.2020 24.04.2020 27.04.2020 04.05.2020 08.05.2020 11.05.2020 15.05.2020 18.05.2020 25.05.2020
4.	Janinka Koronka – realizacja spotkań on line o charakterze profilaktycznym dotyczącym prawidłowych zachowań i przeciwdziałania zakażeniu się wirusem SARS COVID 19	22.04.2020 29.04.2020 06.05.2020 13.05.2020

		20.05.2020
5.	Warsztat eksperymentalny – realizacja spotkań on-line o charakterze naukowo – technicznym	28.04.2020 30.04.2020 05.05.2020 07.05.2020 12.05.2020 14.05.2020 19.05.2020 21.05.2020
6.	Indywidualne wsparcie w nauce	Na bieżąco
7.	Wolontariat	3
8.	Weryfikacja i wykonywanie zakupów dla podopiecznych MOPR	5
9.	Szycie masek ochronnych	110 szt.

Źródło: Opracowanie własne

W okresie od 26.05.2020 roku do 30.06.2020 roku z pomocy oferowanej w placówce skorzystało łącznie 39 osób.

Od dnia 29 czerwca 2020 roku w Świetlicy Środowiskowej zaczęła się przerwa wakacyjna. W placówce zostały zorganizowane zajęcia dydaktyczno – wychowawcze.

Tabela nr 20

Dzień	Tematyka zajęć
29.06.2020 – 05.07.2020	Tydzień naukowy – warsztaty eksperymentalne. Zastosowanie matematyki, chemii, fizyki w różnych dziedzinach życia.
06.07.2020 – 12.07.2020	Tydzień artystyczny. Zastosowanie różnych technik plastycznych w życiu człowieka. Warsztaty artystyczne, plenerowe
13.07.2020 – 19.07.2020	Tydzień językowy. Poznajemy kulturę, tradycję oraz języki obce (Dzień Angielski, Francuski, Niemiecki, Rosyjski, Włoski)
20.07.2020 – 26.07.2020	Tydzień sportowy. Poznajemy różne dyscypliny sportowe. Sport w życiu codziennym.
27.07.2020 - 02.08.2020	Tydzień przyrodniczy. Odkrywamy faunę i florę na terenie miasta Chełm.
03.08.2020 – 09.08.2020	Tydzień historyczny. Poznajemy historię i tradycję naszego regionu i miasta.
10.08.2020 – 16.08.2020	Tydzień zdrowego trybu życia. O właściwościach odżywczych produktów, o prawidłowym żywieniu i nawykach mu towarzyszących.
17.08.2020 - 23.08.2020	Tydzień efektywnego uczenia się. Poznajemy techniki i metody efektywnego uczenia się.
24.08.2020 – 31.08.2020	Tydzień efektywnego uczenia się. Poznajemy techniki i metody efektywnego uczenia się.

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie szkoleń w których uczestniczyli pracownicy świetlicy środowiskowej w 2020 roku według wcześniej ustalonego planu szkoleń.

Tabela nr 21

Data szkolenia	Temat szkolenia	Miejsce szkolenia
27 stycznia	„ Procedury postępowania z dzieckiem	Świetlica Środowiskowa

2020 roku	trudnym wychowawczo, agresja, ADHD”	
24 luty 2020 roku	„Prawa i obowiązki dziecka w odniesieniu do uczestników zajęć w Świetlicy Środowiskowej- Elementy prawa rodzinnego oraz zagadnienia z zakresu praw dziecka”.	Świetlica Środowiskowa
18 czerwca 2020 roku	„ Metody i style nauczania dziecka z deficytami edukacyjnymi”	Świetlica Środowiskowa
29 wrzesień 2020 roku	„Praca z rodzicami nastolatków zażywających substancję psychoaktywne” zorganizowanym”	Hotel Kozak
01 października 2020	„ Stres – sposoby radzenia sobie w sytuacjach stresowych”	Świetlica Środowiskowa
13 października 2020 roku	„ Środowiskowa profilaktyka uzależnień”	Bursa Szkolna Ul. Powstańców Warszawy 8 22-100 Chełm

Źródło: Opracowanie własne

W 2020 roku odbyły się łącznie trzy wycieczki – do Kazimierza Dolnego, Janowa Lubelskiego oraz do Zamku Królewskiego w Chęcinach. W tabeli poniżej zostały wyszczególnione atrakcje przygotowane dla uczestników, daty wycieczek oraz liczba uczestników biorących udział w wycieczkach.

Tabela nr 22

Data wycieczki	Miejsce docelowe	Atrakcje przygotowane dla uczestników	Liczba uczestników
17 sierpnia 2020 roku	Kazimierz Dolny	- przeprawa i rejs statkiem po Wiśle; -Zwiedzanie Starówki; -Czas wolny na zakup pamiątek; - Posiłek;	27 uczestników
19 wrzesień 2020 roku	Janów Lubelski Park Rozrywki – „ Zoom Natury”	-Warsztat egzotyczne zwierzęta; - Laboratoria wiedzy – laboratorium główne, laboratorium runa leśnego, laboratorium awifauny i troposfery; -Laboratorium recyklingu i energii; -Posiłek;	26 uczestników
10 października 2020 roku	Zamek Królewski w Chęcinach	- Zwiedzanie zamku wraz z przewodnikiem ; - Czas wolny na zakup pamiątek; - Zwiedzanie zabytkowej kamienicy – Nałęczówki; - Zajęcia z animatorami – obejrzenie prezentacji na temat rodzajów i funkcji koron królewskich; -Konkurs plastyczny – wykonanie i zdobienie korony; - Posiłek;	22 uczestników

Źródło: Opracowanie własne

W trzecim kwartale 2020 roku liczba uczestników wynosiła 45 osób. W lipcu 2020 roku frekwencja uczestników wynosiła 79,42 %, w sierpniu 2020 roku wynosiła 87,30%, zaś we wrześniu 2020 roku 78%.

Uczestnicy zajęć w Świetlicy Środowiskowej w dniu 18 września 2020 roku wzięli udział w akcji sprzątanie świata pn. „Plastik? Rezygnuję. Redukuję. Segreguję” zorganizowaną przez Fundację „Nasza Ziemia” oraz Urząd Miasta Chełm.

W czwartym kwartale 2020 roku w Świetlicy Środowiskowej liczba uczestników zakwalifikowanych do zajęć wynosiła 46 osób. W okresie od października 2020 roku do grudnia 2020 roku liczba uczestników, którzy brali udział w zajęciach wynosiła średnio 30 osób.

W październiku 2020 roku frekwencja w zajęciach Świetlicy Środowiskowej wynosiła 74%. Na początku listopada frekwencja wynosiła 62%, od 09.11.2020 roku zgodnie z decyzją Wojewody Lubelskiego praca ośrodków wsparcia dziennego w tym świetlicy została zawieszona, ze względu na epidemię SARS – COV2 praca świetlicy odbywała się w formie zdalnej, frekwencja w zajęciach zdalnych wyniosła 83%. Z początkiem grudnia zajęcia zdalne były kontynuowane, frekwencja wyniosła 81%. Od dnia 07.12.2020 zgodnie z decyzją Wojewody Lubelskiego zajęcia w świetlicy zostały przywrócone, frekwencja wyniosła 58%. Od dnia 28.12.2020 roku do 31.12.2020 roku praca świetlicy środowiskowej znów prowadzona była zdalnie, a frekwencja wyniosła 85 %.

W tabeli poniżej przedstawiono frekwencję, tryb prowadzonych zajęć, w poszczególnych miesiącach w okresie od dnia 01.10.2020 roku do 31.12.2020 roku:

Tabela nr 23

Miesiąc	Data	Frekwencja – tryb zdalny	Frekwencja – tryb stacjonarny
Październik	01.10.2020-30.10.2020	-	74%
Listopad	02.11.2020-09.11.2020 09.11.2020-30.11.2020	- 83%	62%

Grudzień	01.12.2020- 04.12.2020	81%	58%
	07.12.2020- 28.12.2020		
	28.12.2020- 31.12.2020	85%	

Zródło: Opracowanie własne

W czwartym kwartale uczestnicy zajęć w Świetlicy Środowiskowej zostali zgłoszeni do konkursu plastycznego pn. „Moja rodzina”. Nad prawidłowym przebiegiem zgłoszeń do ww. konkursów czuwała pani Agnieszka Serafin.

W październiku 2020 roku zostało zorganizowane wyjście do Kina Zorza na seans filmowy. Również w tym czasie dzieci i młodzież wraz z opiekunami uczęszczały na zajęcia z nauki pływania w Chełmskim Parku Wodnym.

W dniu 23 grudnia 2020 roku odbyło się Mikołajkowe spotkanie dla dzieci, które uczęszczają na zajęcia w Świetlicy Środowiskowej, dzieciom wręczono paczki świąteczne z zachowaniem wszelkich zasad reżimu sanitarnego.

Głównymi założeniami wpisanymi w projekt „Blżej rodziny” jest możliwość wyposażenia młodych ludzi w kompetencje uczenia się przez całe życie. Cel ten wynika z Zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE). W powyższym zaleceniu określono osiem kompetencji kluczowych, które stanowią połączenie wiedzy, umiejętności i postaw uważanych za niezbędne dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz zatrudnienia:

- ✓ porozumiewanie się w języku ojczystym;
- ✓ porozumiewanie się w językach obcych;
- ✓ kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne;
- ✓ kompetencje informatyczne;
- ✓ umiejętność uczenia się;
- ✓ kompetencje społeczne i obywatelskie;
- ✓ inicjatywność i przedsiębiorczość;
- ✓ świadomość i ekspresja kulturalna.

Przez cały rok 2020 realizowane były zajęcia prowadzone przez instruktorów z zakresu: języka angielskiego, terapii logopedycznej, zajęcia z robotyki, zajęcia artystyczne,

zajęcia taneczne oraz zajęcia sportowo- ruchowe ich realizacja wynika z powyższego Zalecenia (2006/962/WE). W ramach funkcjonowania placówki uczestnicy oraz ich rodziny mogły bezpłatnie skorzystać z pomocy pedagoga oraz psychologa.

2.3.4. Realizacja Programu Działań Wolontarystycznych

Chełmskie Centrum Wolontariatu w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Chełmie działa na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2020.poz.1057)

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie prowadzi działalność wolontarystyczną od 4 listopada 2003 roku. Prowadzony wolontariat wpisany jest w strukturę działalności Świetlicy Środowiskowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Chełmie. Koordynatorem wolontariatu jest Kierownik Ośrodków Wsparcia Dziennego. Działalność wolontarystyczna, która prowadzona jest w tutejszym Ośrodku polega m.in. na :

1. Świadomej, dobrowolnej, nieodpłatnej działalności podejmowanej na rzecz innych, wykraczającej poza więzi rodzinno – przyjacielsko – koleżeńskie.
2. Pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym w przezwyciężaniu poczucia stagnacji i izolacji poprzez wychodzenie na spacer, do lekarza, biblioteki, urzędu, kościoła, dotrzymanie towarzystwa, rozmowę itp.
3. Wsparciu dzieci uczących się w szkole podstawowej i szkole średniej w wyrównywaniu braków edukacyjnych, polegających na pomocy w odrabianiu prac domowych , wyrabianiu prawidłowych nawyków i schematów uczenia się.
4. Pomocy rodzinom z dzieckiem niepełnosprawnym w zapewnieniu właściwej opieki, rozbudzaniu zainteresowań, aktywności, eliminowaniu poczucia izolacji i wykluczenia.
5. Pomocy w organizacji imprez okolicznościowych przez Ośrodek, tj. Dzień Seniora, Dzień Dziecka, Przegląd Kolęd i Pastorałek, wycieczek etc.

Wolontariuszem może zostać każda osoba fizyczna, która dobrowolnie, ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie wykraczając poza więzi koleżeńsko-rodzinne. Zasady wolontariatu zostały opisane w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Do głównych zadań wolontariuszy działających na rzecz tutejszego Ośrodka jest pomoc w nauce dzieciom z rodzin będących beneficjentami Ośrodka, dotrzymanie towarzystwa osobom starszym, niepełnosprawnym i samotnym, pokonywanie trudności wynikających z różnych czynników psycho – społecznych, oraz nauka prawidłowych postaw

prospołecznych i interakcji międzyludzkich z poszanowaniem godności drugiego człowieka.

W pierwszym kwartale 2020 roku tj. od dnia 01. 01. 2020 roku do 31.03.2020 roku do Chełmskiego Centrum Wolontariatu zgłosiły się 2 osoby chętne do nieodpłatnego świadczenia usług wolontarystycznych na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie. Osoby biorące udział w wolontariacie zostały skierowane do rodzin korzystających z usług tutejszych Ośrodków Wsparcia MOPR w Chełmie (jeden wolontariusz do Dziennego Domu Senior + przy ul. Ogrodowej 36 oraz jeden do Świetlicy Środowiskowej przy ul. Kopernika 25 a i 25 b w Chełmie. (Tabela 24.)

Tabela nr 24

Lp.	Okres świadczenia usługi	Liczba godzin tygodniowo	Miejsce świadczenia usługi
1	02.01.2020 – 10.01.2020	Wg. możliwości wolontariusza	Dzienny Dom Senior +
2	24.02.2020 – 30.06.2020	2	Świetlica Środowiskowa

Tabela 1. – Opracowanie własne

W drugim kwartale 2020 roku tj. od dnia 01. 04. 2020 roku do 30.06.2020 roku do Chełmskiego Centrum wolontariatu zgłosiły się 2 osoby chętne do nieodpłatnego świadczenia usług wolontarystycznych na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie. Osoby biorące udział w wolontariacie zostały skierowane do rodzin korzystających z usług tutejszych Ośrodków Wsparcia MOPR w Chełmie (do Świetlicy Środowiskowej przy ul. Kopernika 25 a i 25 b w Chełmie) oraz jeden przydzielony do świadczenia nieodpłatnych przewozów posiłków i wykonywania zakupów dla klientów Ośrodka w trakcie trwania pandemii wirusa SARS COVID 19. (Tabela 25).

Tabela nr 25

Lp	Okres świadczenia usługi	Liczba godzin tygodniowo	Miejsce świadczenia usługi
1	08.04.2020 – 30.06.2020	Wg.możliwości wolontariusza	Świetlica Środowiskowa
2	22.04.2020 – 30.06.2020	Wg.możliwości wolontariusza	MOPR

Tabela 2. – Opracowanie własne

Od 01.04.2020 roku do 30.06.2020 roku zostały wystawione dwa zaświadczenia dla wolontariuszek, które w okresie od 04.09.2019 roku do 08.06.2020 roku świadczyły nieodpłatną pomoc w nauce dla uczestników zajęć w Świetlicy Środowiskowej.

Dodatkowo w II kwartale 2020 roku została nawiązana współpraca ze Sztabem Pogotowia Harcerzy i Harcerek Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręgu Lubelskiego w zakresie świadczenia nieodpłatnych korepetycji dla dzieci klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Z bezpłatnej pomocy w odrabianiu lekcji skorzystało 37 dzieci i młodzieży z rodzin korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka.

W trzecim kwartale 2020 roku tj. od 01.07.2020 roku do 30.09.2020 roku zostały wystawione zaświadczenia(5 sztuk) dla wolontariuszy, którzy w okresie od 02.07.2020 roku do 25.08.2020 roku świadczyli nieodpłatną pomoc w nauce dla uczestników zajęć w Świetlicy Środowiskowej.

W trzecim kwartale 2020 roku tj. od dnia 01. 07. 2020 roku do 30.09.2020 roku do Chełmskiego Centrum wolontariatu zgłosiło się 6 osób chętnych do nieodpłatnego świadczenia usług wolontarystycznych na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie. Osoby biorące udział w wolontariacie zostały skierowane do rodzin korzystających z usług tutejszego Ośrodka Wsparcia MOPR w Chełmie (do Świetlicy Środowiskowej przy ul. Kopernika 25 a i 25 b w Chełmie). (Tabela nr 26.)

Tabela nr 26

Lp.	Okres świadczenia usługi	Liczba godzin tygodniowo	Miejsce świadczenia usługi	Liczba godzin
•	02.07.2020 – 31.12.2020	Wg. możliwości wolontariusza	Świetlica Środowiskowa	40 godz. (wolontariusz zakończył świadczenie usługi wolontarystyczne)
•	02.07.2020 – 31.12.2020	Wg. możliwości wolontariusza	Świetlica Środowiskowa	40 godz. (wolontariusz zakończył świadczenie usługi wolontarystyczne)
•	02.07.2020 – 31.12.2020	Wg. możliwości wolontariusza	Świetlica Środowiskowa	40 godz. (wolontariusz zakończył świadczenie usługi wolontarystyczne)
•	02.07.2020 – 31.12.2020	Wg. możliwości wolontariusza	Świetlica Środowiskowa	40 godz. (wolontariusz zakończył świadczenie usługi wolontarystyczne)
•	02.07.2020 – 31.12.2020	Wg. możliwości wolontariusza	Świetlica Środowiskowa	40 godz. (wolontariusz zakończył świadczenie usługi wolontarystyczne)
•	09.09.2020 – 31.12.2020	Wg. możliwości wolontariusza	Świetlica Środowiskowa	40 godz. (wolontariusz w zakończył usługi wolontarystyczne)

Tabela 3. – Opracowanie własne

W czwartym kwartale 2020 roku tj. od dnia 01. 10. 2020 roku do 31.12.2020 roku do Chełmskiego Centrum wolontariatu nie zgłosiła się ani jedna osoba chętna do nieodpłatnego świadczenia usług wolontarystycznych na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie.

3. Piecza zastępcza

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje zadania z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na terenie Miasta Chełm.

W 2020 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 1 342 rodziny, w tym 309 rodzin z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, co stanowi 23,03% ogółu rodzin objętych pomocą. Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego łączy się często z innymi dysfunkcjami m.in.: niepełną strukturą rodziny,

wielodziećnością, uzależnieniami, przemocą, długotrwałą lub ciężką chorobą, niepełnosprawnością.

W okresie sprawozdawczym 66 rodzin, w których wychowywało się 110 dzieci, zostało objętych wsparciem asystenta rodziny w związku z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczych. Wspieranie rodziny było prowadzone za jej zgodą i przy aktywnym udziale członków rodzin. Liczba rodzin z którymi jeden asystent rodziny prowadził pracę uzależniona była od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie przekroczyła limitu ustawowego 15 rodzin. Wizyty w środowisku asystenci rodziny odbywali co najmniej 2 razy w tygodniu w różnych porach dnia, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach częstotliwość wizyt wzrastała do 4-5 tygodniowo. W okresach objętych kwarantanną narodową spowodowaną COVID – kontakty z rodzinami odbywały się najczęściej poprzez połączenia telefoniczne.

Asystenci rodziny współpracowali z pracownikami socjalnymi Ośrodka w zakresie przekazywania informacji o trudnych obszarach pracy z rodziną. Natomiast w sytuacjach nagłych, szczególnie gdy zagrożone było dobro dziecka, asystenci współpracowali również z odpowiednimi służbami tj. policja, sąd, kuratorzy rodzinni.

Z każdą rodziną prowadzona była praca zgodnie z opracowanym planem pracy który obejmował zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. Celem głównym każdego planu pracy z rodziną była poprawa funkcjonowania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczych. Powyższe plany zawierały również cele szczegółowe dostosowane do potrzeb danej rodziny.

W przypadku umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną asystenci rodziny współpracowali z placówkami opiekuńczo–wychowawczymi, w których zostały umieszczone dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Współpraca ta polegała na opracowaniu i realizacji planów pomocy dzieciom przebywającym w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Asystenci rodzin uczestniczyli również w posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także przygotowywali opinie na temat sytuacji rodziny pod kątem możliwości powrotu dzieci pod opiekę rodziców.

Ponadto w celu poprawy funkcjonowania rodziny asystenci rodzin współpracowali z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami samorządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny tj.: placówkami oświatowymi, poradniami psychologiczno–pedagogicznymi, Ośrodkiem

Interwencji Kryzysowej w Chełmie, Ośrodkiem Profilaktyki, Diagnozy i Terapii Zdrowia Psychicznego „Rodzina” w Chełmie.

W czerwcu i grudniu 2020 roku dokonano okresowej oceny rodzin objętych asystenturą. W ocenie brali udział pracownicy Referatu Asysty Rodzinnej oraz pracownicy socjalni. Podczas dokonywania oceny omawiana była aktualna sytuacja rodzin oraz trudności napotykanne w pracy z nią i propozycje ich rozwiązania. Z oceny sytuacji rodziny asystenci rodziny sporządzili łącznie 113 protokołów, w których szczegółowo opisano funkcjonowanie rodziny, zadania zrealizowane zgodnie z planem pracy z rodziną oraz wnioski.

W wyniku powyższych ocen w roku sprawozdawczym współpracę zakończyło 16 rodzin z następujących powodów:

1. osiągnięcie założonych celów – 6 rodzin
2. brak współpracy z asystentem – 4 rodziny
3. zmiana miejsca zamieszkania – 4 rodziny
4. zmiana metody pracy asystenta z rodziną – 2 rodziny.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie do pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zatrudniał 4 asystentów rodziny. Na dofinansowanie wynagrodzenia powyższych asystentów Ośrodek otrzymał dotację w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2020” w wysokości 5.100,00 zł.

Rodzinom mającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji specjaliści z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie w 2020 roku udzielili łącznie 1032 porady specjalistyczne, w tym:

- 1) pedagog udzielił 516 porad,
- 2) psycholog udzielił 172 porady,
- 3) socjoterapeuta udzielił 152 porady
- 4) prawnik udzielił 192 porady.

Zakres pomocy udzielanej rodzinie i dzieciom obejmował:

- 1) bezpośrednie kontakty z dziećmi i rodziną, głównie w środowisku domowym, polegające na słuchaniu wypowiedzi członków rodziny, budowaniu relacji opartej na zaufaniu, obserwacji i analizie uzyskanych informacji,
- 2) wzmocnienie roli i funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- 4) pomoc doraźną tj.: pisanie podań, pism, próśb, pomocy w załatwieniu spraw urzędowych,

5) pomoc długofalową:

- a) stworzenie warunków do rozwoju zainteresowań,
- b) organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- c) zapewnienie stałej pomocy w rozwiązywaniu trudności wychowawczych,
- d) udzielanie porad w sprawach życiowych związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, zarządzaniem budżetem domowym, pielęgnacją i zdrowotnymi potrzebami dziecka,
- e) udzielanie porad w sprawach związanych z przemocą, uzależnieniami, radzeniem sobie w trudnych sytuacjach życiowych,
- f) wsparcie w postaci wolontariatu (19 dzieci z problemami edukacyjnymi korzystało z pomocy wolontariuszy on – line Związku Harcerstwa Polskiego),
- g) zapewnienie wsparcia w postaci świetlicy środowiskowej (skorzystało 58 dzieci)
- h) udzielanie porad w sprawach związanych z izolacją w okresie pandemii Covid – 19.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie, zgodnie z Zarządzeniem Nr 285/11 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 12 października 2011 roku, realizuje także zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do których należy m.in. zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Rolą pieczy zastępczej jest praca z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka - zapewnienie mu opieki i wychowania w środowisku zastępczym.

W okresie sprawozdawczym rodzinną pieczę zastępczą sprawowało ogółem 71 rodzin, w tym:

- 1) 46 rodzin spokrewnionych,
- 2) 23 rodzin niezawodowych,
- 3) 2 rodzinne domy dziecka.

Rodzinna piecza zastępcza zapewniała opiekę dla 110 dzieci, w tym:

- 1) 61 dzieci w rodzinach spokrewnionych,
- 2) 31 dzieci w rodzinach niezawodowych,
- 3) 18 dzieci w rodzinnym domu dziecka.

W powyższych rodzinach wychowywało się 8 dzieci, które ze względu na stan zdrowia mają orzeczony stopień niepełnosprawności i w związku z tym przysługuje im dodatkowe świadczenie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania.

W 2020 roku wydano 20 opinii psychologicznych i 15 ocen na temat predyspozycji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, poprzedzonych wywiadami środowiskowymi, w tym:

- 1) na wniosek sądu wydano 9 opinii dotyczących kandydatów na rodzinę zastępczą spokrewnioną, 2 opinie na rodzinę zastępczą niezawodową,
- 2) na wniosek kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej wydano 2 opinie oraz 2 opinie na rodzinę zastępczą niezawodową.

W okresie sprawozdawczym w rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie postanowienia sądu umieszczono 18 dzieci.

W związku z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się na ich wniosek opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2020 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli łącznie opieką 54 rodziny, w tym:

- 1) 39 rodzin spokrewnionych,
- 2) 13 rodzin niezawodowych,
- 3) 2 rodziny prowadzące rodzinny dom dziecka.

Opieka koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej została zaproponowana rodzinom zastępczym w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi, a także gdy w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, wymagały one tego rodzaju wsparcia ze względu np.: na krótki okres pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Wszystkie rodziny zastępcze zgłosiły chęć współpracy z koordynatorem.

Oprócz wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 4 powyższej ustawy, rodzinom zastępczym został zapewniony także dostęp do specjalistycznej pomocy w tym: psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej.

W rodzinach objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej umieszczonych było ogółem 88 dzieci. Dla każdego dziecka we współpracy z rodziną zastępczą i podmiotem organizującym pracę z rodziną, opracowany został plan pomocy dziecku, który zawierał obszary działania dostosowane do jego potrzeb i wieku.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracowali w niżej wymienionych obszarach:

- 1) zdrowie i rozwój poprzez zapewnienie dostępu do świadczeń zdrowotnych oraz monitorowanie sytuacji zdrowotnej dziecka,
- 2) edukacja poprzez monitorowanie sytuacji szkolnej dziecka, proponowanie mu zajęć

pozalekcyjnych zapewniających rozwój uzdolnień i zainteresowań oraz organizowanie mu czasu wolnego,

3) zaspokajanie potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych i religijnych,

4) realizacja kontaktów z rodzicami biologicznymi i bliskimi osobami

5) wychowanie dziecka w poczuciu godności i wartości osobowej

6) zapewnienie ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pozostawali w stałym kontakcie osobistym z rodzinami zastępczymi. W okresie objętym kwarantanną spowodowaną epidemią Covid – 19, kontakty z rodzinami zastępczymi odbywały się najczęściej poprzez rozmowy telefoniczne a w razie potrzeby lub zaistniałej sytuacji spotkania odbywały się w miejscu zamieszkania rodziny lub innym umówionym miejscu a ich ilość uzależniona była od stwierdzonych i zgłoszonych potrzeb. Formą dokumentowania indywidualnej pracy z rodziną był plan pomocy dziecku oraz 715 kart dotyczących podjętych działań przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy ściśle współpracowali z sądem, placówkami edukacyjnymi, medycznymi i innymi organizacjami działającymi na rzecz rodzin i dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie w okresie sprawozdawczym zatrudniał 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019” Miasto Chełm otrzymało dotację na dofinansowanie wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 55 900,00 zł, która została wykorzystana w 100%.

Wszystkie rodziny zastępcze oraz rodzinny dom dziecka otrzymywały świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

Ogólny koszt udzielonej pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych wyniósł 1 296 632,62 zł, w tym:

1) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych – 464 681,80 (662 świadczenia),

2) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych – 360 650,48 zł (349 świadczeń),

3) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinnych domach dziecka – 258 780,05 zł (248 świadczeń),

4) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci pochodzących z Miasta Chełm, a umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów na podstawie porozumień zawartych pomiędzy powiatami – 212 520,29 zł (195 świadczeń).

Ponadto dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka otrzymują dodatkowe wsparcie w postaci „dodatku wychowawczego” w wysokości 500,00 zł miesięcznie. Dodatek ten przysługuje niezależnie od dochodu na każde dziecko do ukończenia przez niego 18 roku życia i w okresie sprawozdawczym wypłacono dodatek na łączną kwotę 416 931,83 zł udzielając 847 świadczenia, w tym:

- 1) w rodzinach zastępczych spokrewnionych – 502 świadczenia,
- 2) w rodzinach zastępczych niezawodowych – 192 świadczenia,
- 3) w rodzinnym domu dziecka – 153 świadczenia.

W roku sprawozdawczym w ramach programu „Dobry Start” wypłacono 109 świadczeń na łączną kwotę 32 700,00 zł, w tym:

- 1) dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej – 69 świadczeń,
- 2) dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych – 3 świadczenia,
- 3) dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych – 1 świadczenie
- 3) dla dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Chełm – 36 świadczeń, z tego dla wychowanków Chełmskiego Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie w Chełmie 28 świadczeń, a dla wychowanków Domu Małych Dzieci w Chełmie 8 świadczeń.

W 2020 roku sześciokrotnie tj. w miesiącu lutym, maju, lipcu, sierpniu i listopadzie została dokonana ocena sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka, która miała na celu ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizę stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną oraz stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, a także oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z powyższą oceną został powoływany zespół, w skład którego weszli:

- 1) przedstawiciele Sądu Rejonowego w Chełmie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- 2) przedstawiciele Ośrodka Adopcyjnego Filia Chełm,
- 3) koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej,
- 4) asystenci rodziny,
- 5) pracownicy socjalni,
- 6) rodzice biologiczni dzieci,
- 7) pedagodzy szkolni,
- 8) pracownicy Referatu Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Mając na uwadze bezpieczeństwo rodzin zastępczych w czasie pandemii oceny sytuacji dziecka i rodziny odbywały się telefonicznie bez osobistego udziału opiekunów zastępczych, rodziców biologicznych i przedstawicieli instytucji działających na rzecz

dziecka.

Z posiedzeń zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzili 141 protokołów oraz 17 protokołów z oceny funkcjonowania rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka, które zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Chełmie. Po posiedzeniach zespołu protokoły z jego posiedzeń zostały przekazane również opiekunom zastępczym. Ośrodkowi Adopcyjnemu Filia w Chełmie przesłano informacje dotyczące 18 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie.

W 2020 roku 2 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało przysposobionych.

Na podstawie art. 46 ww. ustawy prowadzono rejestr danych o osobach pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej. Dane zawarte w tym rejestrze były przekazane do Sądu Rejonowego w Chełmie.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie jest organizatorem wsparcia dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.

Proces usamodzielnienia pełnoletniego wychowanka przebiegał według indywidualnego programu usamodzielnienia opracowanego przez wychowanka i opiekuna usamodzielnienia.

Usamodzielnieni wychowankowie rodzin zastępczych w roku 2020 (12 osób) otrzymali następujące formy pomocy:

- 1) pomoc na usamodzielnienie – 3 470,00 zł (1 świadczenie),
- 2) pomoc na kontynuowanie nauki – 52 600,00 zł (100 świadczeń),
- 3) pomoc na zagospodarowanie – 4 731,00 zł (3 świadczenia).

Ogółem pomoc dla usamodzielnionych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w 2020 roku wyniosła 60 801,00 zł.

Usamodzielnieni wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych (23 osoby) w roku 2020 otrzymali następujące formy pomocy:

- 1) pomoc na usamodzielnienie – 41 634,00 zł (6 świadczeń),
- 2) pomoc na kontynuowanie nauki – 93 515,08 zł (176 świadczeń),
- 3) pomoc na zagospodarowanie – 11 039,00 zł (7 świadczeń).

Ogółem pomoc dla usamodzielnionych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2020 roku wyniosła 146 188,08 zł.

Ponadto osobom opuszczającym po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich

warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia tj. skompletowanie i wypełnienie dokumentacji na mieszkanie socjalne oraz zatrudnienia tj. informowanie wychowanków o możliwości rejestracji w PUP, podjęcia szkoleń, staży organizowanych przez urząd pracy, fundacje, agencje zatrudnienia, pomoc w pisaniu CV.

Ogółem, w okresie sprawozdawczym w procesie usamodzielnienia uczestniczyło 35 pełnoletnich wychowanków, w tym :

- 1) 12 wychowanków z rodzin zastępczych,
- 2) 23 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela poniżej przedstawia liczbę pełnoletnich wychowanków objętych poszczególnymi formami pomocy w związku z realizacją programu usamodzielnienia.

Tabela nr 27. Formy pomocy

Lp	Forma udzielonej pomocy	Liczba usamodzielnionych wychowanków z rodzin zastępczych	Liczba usamodzielnionych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych
1.	Jednorazowa pomoc pieniężna na usamodzielnienie	1	6
2.	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	9	19
3.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	3	7
4.	Mieszkanie socjalne	0	0
5.	Poradnictwo	12	23
6.	Mieszkania chronione	1	0

Źródło: opracowanie własne.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie:

- 1) orzeczenia sądu, a w przypadku pilnej konieczności możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka,
- 2) umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Skierowanie dziecka pozbawionego częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej do placówki opiekuńczo-wychowawczej następowało po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.

W 2020 roku do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Chełm skierowano 23 dzieci, w tym: 15 dzieci do Chełmskiego Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie

w Chełmie i 8 dzieci do Domu Małych Dzieci w Chełmie.

W 2020 roku asystenci oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej podnosili kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i rodziną poprzez udział w następujących szkoleniach i konferencjach:

- „Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym”
- „Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu”
- „Warsztaty z zakresu: asertywność w pracy z trudnym klientem”
- „Warsztaty animacyjne dla dziecka i rodziny – współpraca trójsektorowa na lubelszczyźnie
- „Współpraca w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych”
- „FAS i FASD – diagnozy i formy wsparcia
- „Spotkanie edukacyjno – informacyjne promujące program Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień”
- „Szkolenie w zakresie autorskiego programu”, „Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień”,
- „Zmiany w zakresie dostosowywania przepisów ustawy o pomocy społecznej do wymogów RODO”
- Konferencja organizowana w ramach projektu „Polska Szczęśliwych Rodzin!”.

W celu pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej Zespół Pieczy Zastępczej przez cały 2020 rok prowadził kampanię promującą ideę rodzicielstwa zastępczego, w ramach której zrealizowano następujące działania:

- 1) rozpowszechniano plakaty i ulotki oraz materiały promujące rodzicielstwo zastępcze w kościołach, szkołach, instytucjach (2000 szt. ulotek, 200 szt. plakatów);
- 2) systematycznie zamieszczano informacje na temat rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej oraz Facebook Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie;
- 3)przekazano informacje na temat rodzicielstwa zastępczego do 13 chełmskich parafii na terenie miasta Chełm;
- 4)skierowano do 13 parafii na terenie miasta list otwarty dotyczący poszukiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- 5) w lokalnej prasie zamieszczono 2 informacje dotyczące promowania idei rodzicielstwa zastępczego;
- 6) opracowano informację graficzną do prasy lokalnej „Kredą pisane”;
- 7) w lokalnym radiu wyemitowano 80 spotów promujących rodzicielstwo zastępcze;
- 8) w radiu Bon-Ton wyemitowano 6 audycji radiowych z rodzinami zastępczymi, Dyrektorem MOPR w Chełmie i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Przedstawiono aspekty formalne dotyczące rodzicielstwa zastępczego, natomiast rodziny zastępcze dzieliły się

swoimi doświadczeniami;

9) dla rodzin zastępczych na terenie miasta zorganizowano konkurs fotograficzny „Zdjęcie z wakacji”

10) organizowano grupy wsparcia dla rodzin zastępczych;

11) promowano rodzicielstwo zastępcze w instytucjach i zakładach pracy;

12) we współpracy z Kościołem Chrześcijan Baptystów zorganizowano konkurs plastyczny „Moja rodzina” kierowany do szkół podstawowych, realizowany w ramach zadania publicznego wynikającego z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dn. 24 kwietnia 2003 r. o nazwie: ” Rozpowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego”;

13) w TVP3 wyemitowano reportaż na temat rodzicielstwa zastępczego;

14) we współpracy z Kościołem Chrześcijan Baptystów opracowano kalendarz na rok 2021 z hasłem „Zostań rodziną zastępczą”, na którym umieszczono wyróżnione prace z konkursu plastycznego, kalendarz rozpowszechniono w instytucjach, szkołach, zakładach pracy itp. na terenie Miasta Chełm.

W ramach rządowego projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, w ramach działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalny, przekazano dzieciom z pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo – wychowawczych sprzęt komputerowy, akcesoria audiowizualne oraz środki ochrony osobistej.

Tabela nr 28.

Wykaz sprzętu komputerowego i środków ochrony osobistej w pieczy rodzinnej i instytucjonalnej przekazanych w ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”.

Lp.		Rodziny zastępcze spokrewnione / szt.	Rodziny zastępcze niezawodowe / szt.	Rodzinny dom dziecka / szt.	Chełmskie Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie / szt. / l.	Dom Małych Dzieci w Chełmie / szt.
1.	komputery stacjonarne	38	14	12	-	1
2.	laptopy	-	-	-	14	1
3.	urządzenie wielofunkcyjne	18	8	4	-	-
4.	słuchawki z mikrofonem	18	8	4	14	6
5.	kamery internetowe	18	8	4	-	1
6.	odtwarzacz audio	-	-	-	-	1
7.	maseczki	930	530	150	420	960

8.	rękawiczki	4 756	2 544	750	2 100	4 800
9.	płyny dezynfekcyjne	21	11	6	25	15

Zródło: opracowanie własne.

Na zakup sprzętu komputerowego oraz audiowizualnego przeznaczono kwotę 250 066,25 zł., natomiast na środki ochrony osobistej przeznaczono kwotę 9 845,69 zł. Łącznie w ramach projektu wykorzystano kwotę 259 911,94 zł.

Celem szczegółowym projektu było wsparcie dzieci w rodzinnych i instytucjonalnych podmiotach pieczy zastępczej w sytuacji zagrożenia epidemią choroby COVID-19 poprzez zakup sprzętu komputerowego na cele realizowania zadań w trybie zdalnego nauczania oraz środków ochrony osobistej.

3.1. Analiza pracy Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI)

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 177 **Niebieskich Kart** założonych przez: Komendę Miejską Policji w Chełmie - **149**, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie – **21**, placówki oświatowe – **0**, ochronę zdrowia – **0**, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – **0**, OIK – **1**, ZI Tomaszów Lubelski – **1**, KP Żmudź – **1**, ZI Dubienka- **2**, ZI w Gminie Rejowiec Fabryczny – **1**, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Warszawie -**1**.

W okresie sprawozdawczym wdrożono procedurę „Niebieska Karta” (NK) w **158 nowych rodzinach**. Osobą doznającą przemocy w formularzu NK A była:

- **24** NK gdzie osobą doznającą przemocy jest dziecko,
- **120** NK gdzie osobą doznającą przemocy jest kobieta,
- **22** NK gdzie osobą doznającą przemocy jest mężczyzna.

(były NK, w których wskazane były więcej niż jedna osoba doświadczająca przemocy).

W okresie sprawozdawczym Zespół Interdyscyplinarny w Chełmie prowadził w 223 rodzinach **czynne procedury „Niebieska Karta”** w tym: - 9 NK z 2018 r., - 37 NK z 2019 r. - 177 NK z 2020 r.

Tabela nr 29

Niebieskie Karty zakończone w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.			
	2018 rok	2019	2020 rok
zakończone z powodu ustania przemocy	5	29	111

Zakończone z powodu braku zasadności	2	1	10
--------------------------------------	----------	----------	-----------

– 3 NK zostały przekazane do prowadzenia przez ZI w innych miejscowościach.

Na dzień 31.12.2020 roku pozostało czynnych 102 NK w 80 rodzinach.

W okresie sprawozdawczym powołano 158 (3 NK przekazano do ZI poza Chełmem) nowych grup roboczych, w skład których wchodził dzielnicy, pracownicy socjalni, pedagodzy, kuratorzy, przedstawiciele MKRPA, pracownicy OIK. Do składu grup roboczych od miesiąca sierpnia 2020 r. został powołany funkcjonariusz Zakładu Karnego w Chełmie. Odbyło się 385 posiedzeń grup roboczych:

- w styczniu **46** grup roboczych,
- w lutym **25** grupy robocze,
- w marcu **9** grup roboczych.
- w kwietniu **39** grup roboczych,
- w maju **34** grupy robocze,
- w czerwcu **19** grup roboczych,
- w lipcu **34** grup roboczych,
- w sierpniu **43** grup roboczych,
- we wrześniu **32** grup roboczych,
- w październiku **28** grup roboczych,
- w listopadzie **39** grup roboczych,
- w grudniu **37** grup roboczych.

Tabela nr 30

Lp.	W okresie od 20.03.2020 roku do 31.12.2020 roku grupy robocze pracowały udzielając wsparcia rodzinom doświadczającym przemocy	Liczba grup roboczych
1	za pośrednictwem tradycyjnych spotkań	112
2	tylko za pośrednictwem zdalnych środków komunikacji	101
3	za pośrednictwem tradycyjnych spotkań, jak i zdalnych środków komunikacji	92

Członkowie grup roboczych uczestniczyli w spotkaniach z osobami doznającymi przemocy i stosującym przemoc w siedzibie Zespołu Interdyscyplinarnego w MOPR ul. Kolejowa 8. Prace na rzecz rodzin dotkniętych przemocą prowadzone były również

w oparciu o działania grup roboczych za pośrednictwem dostępnych środków komunikacji elektronicznej. W przypadku zorganizowania posiedzenia grupy roboczej w sposób tradycyjny bezwzględnie stosowane są podstawowe zasady dotyczące zapobiegania wirusa SARS-CoV-2.

W ramach podejmowanych działań członkowie grup roboczych (dzielnicowi, pracownicy socjalni) utrzymywali systematyczny kontakt z rodzinami, u których wszczęta jest procedura NK, monitorowali sytuację w miejscu zamieszkania, współpracowali z kuratorami, pedagogami szkolnymi, asystentami.

W ramach rozpoczętych procedur w 2020 roku wypełniono: 177 formularzy „Niebieska Karta – A”, 134 formularze „ Niebieska Karta – C”, 149 formularze „ Niebieska Karta – D” (m. in. z powodu: zatrzymania sprawcy przemocy, braku chęci współpracy).

Porównanie danych z Zespołu Interdyscyplinarnego z okresu od 2017 r. do 2020 r.

Tabela nr 31

rok	2017	2018	2019	2020
liczba Niebieskich Kart	172	251	201	223
liczba grup roboczych	390	420	479	385
Liczba osób doświadczających przemocy ogółem w tym:	275	590	804	620
kobiet	197	307	396	207
mężczyzn	26	300	292	219
dzieci	52	73	116	194

Dane przedstawione w powyższej tabeli dotyczą liczby osób doświadczających przemocy ogółem: w tym kobiet, mężczyzn i dzieci przedstawiają liczbę wszystkich osób w strukturze rodziny.

W ramach prowadzonej procedury NK podejmowano następujące działania:

- skierowano pisma do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny w przypadku 13 rodzin,
- skierowano wnioski do MKRPA o leczenie odwykowe w przypadku 4 osób,
- 63 osoby doznające przemocy uczestniczyło w terapii w OIK,
- 4 osoby przebywało w OIK w związku z przemocą domową w tym 2 dzieci,
- złożono 5 zawiadomień do Prokuratury Rejonowej w Chełmie o możliwości popełnienia przestępstwa,
- skierowano do 98 osób do Ośrodka Profilaktyki, Diagnozy i Terapii Zdrowia Psychicznego „Rodzina”, 43 osoby skorzystało ze wsparcia,

- 15 sprawców przemocy skierowano do udziału w programie korekcyjno -edukacyjnym z tego 5 uczestniczyło w zajęciach i ukończyło program,
- 8 dzieci odebrano z rodziny w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie (chłopców – 3, dziewczynek – 5). W tym 3 dzieci umieszczono u innej, niezamieszkałej wspólnie osoby najbliższej, 2 umieszczono w rodzinie zastępczej, 3 w placówce opiekuńczo wychowawczej.

Zespół Interdyscyplinarny z siedzibą w MOPR prowadzi działania również w kierunku osób uzależnionych od alkoholu. W 131 rodzinach, u których została wszczęta procedura NK ustalony również został problem alkoholowy. Zespół Interdyscyplinarny współpracuje z zespołem kuratorskim, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - skierowano 4 wnioski o leczenie odwykowe, motywowano osoby współzależnione do współpracy. Na terapię skierowano 98 osób do NZOZ Ośrodka Profilaktyki, Diagnostyki i Terapii Zdrowia Psychicznego „Rodzina”. W 2020 r. skorzystało 43 osoby.

W oparciu o dane uzyskane z Komendy Miejskiej Policji w Chełmie można stwierdzić, że na terenie miasta Chełma przeprowadzono 128 interwencji domowych (część procedur jest wszczynana podczas czynności związanych z przyjęciem zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 Kodeksu Karnego lub w trakcie prowadzonych postępowań karnych). Było 47 wszczętych dochodzeń z art. 207 Kodeksu Karnego zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu Rejonowego Wydziału Karnego. W ramach tych postępowań w 33 sprawach stosowany był środek zapobiegawczy w postaci dozoru policji, zaś w 19 przypadkach zostało wydanych zakazów zbliżania/kontaktowania się z pokrzywdzonymi wobec osób objętych dozorem policji.

Wśród wyżej wymienionych postępowań przygotowawczych zawierają się również przypadki, w których wcześniej wdrożona była procedura „Niebieskiej Karty”.

4. Realizacja świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

Zespół realizuje zadania w oparciu o następujące ustawy:

1) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.) na podstawie której wypłacono:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w kwocie: 4.885.401 zł,
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w kwocie: 286,000 zł,
- świadczenia rodzicielskie w kwocie: 1 525.529 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne w kwocie: 3 615.652 zł

- świadczenia pielęgnacyjne w kwocie: 5.732.676 zł
 - specjalny zasiłek opiekuńczy w kwocie: 381.781 zł
- 2) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297) na podstawie której wypłacono:
- zasiłki dla opiekunów w kwocie: 237.901 zł.
- 3) Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.) na podstawie której opłacono:
- składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze (w tym zasiłek dla opiekuna) w kwocie: 1.085.043 zł.
- 4) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.) na podstawie której opłacono:
- składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze (w tym zasiłek dla opiekuna) w kwocie: 242.067 zł.
- 5) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329) na podstawie której wypłacono:
- jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu w kwocie: 32 000,00 zł.
- 6) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.) na podstawie której wypłacono:
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie 3.262.762 zł.

Szczegółową informację na temat wydatkowania kwot zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 32. Informacja dotycząca realizacji poszczególnych świadczeń

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin w 2019 r.	Liczba świadczeń w 2020 r. (w tym nienależnie pobrane)		Wydatki w 2020 r. w zł
				w tym zł za zł	
1	Zasiłki rodzinne	1.659	30.173	1.536	3.455.108
2	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :		11.564	1. 520	1.430.293
	Urodzenia dziecka	140	170	34	137.187
	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	52	408	31	150.373

	Samotnego wychowania dziecka	143	1.783	76	348.711
	Wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	317	4.243	235	392.727
	Rozpoczęcie roku szkolnego	1.153	2.763	1.037	176.059
	Podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania w tym:	22	134	16	10.098
	- pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	6	31	0	6 342,00
	- pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	16	103	16	6.595
	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	182	2.063	91	215.138
3	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	283	286		286.000
4	Zasiłki pielęgnacyjne	1 520	16.873		3.615.652
5	Świadczenia pielęgnacyjne	296	3.156		5.732.676
6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	75	629		381.781
7	Świadczenia rodzicielskie	262	1.732		1.525.529
8	Zasiłki dla opiekuna	38	387		237.901
9	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	254	2.515		1.042.359
10	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy)	167	1.672		228.301
11	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (zasiłek dla opiekuna)	26	261		42.684
12	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (zasiłek dla opiekuna)	22	248		13.766
13	Świadczenia „Za życiem”	8	8		32. 000
14	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	539	7.431		3.262.762

*Jedna rodzina może korzystać z kilku świadczeń. Źródło: opracowanie własne.

Z uwagi na przemieszczanie się członków rodzin w granicach Unii Europejskiej 73 wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych przekazano do Wojewody Lubelskiego.

W 2020 roku wpłynęło 2 552 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz 553 wnioski o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W okresie sprawozdawczym wydano 4 496 decyzji administracyjnych w tym 284 decyzji odmownych. Głównym powodem wydania decyzji odmownych było przekroczenie kryterium dochodowego.

W 2020 r. świadczenia rodzinne wypłacono dla 3 540 rodzin, natomiast świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono dla 539 rodzin.

Ustawa o pomocy uprawnionym do alimentów określa również zasady podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 111 wywiadów alimentacyjnych i odebrano oświadczenia majątkowe dłużnika alimentacyjnego oraz przekazano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność egzekucji zawarte w wywiadzie alimentacyjnym i oświadczeniu majątkowym. W 2 przypadkach była prowadzona egzekucja z nieruchomości będącej własnością dłużników. Zwrócono się do Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie celem objęcia procesem aktywizacji zawodowej 23 dłużników oraz zobowiązano do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy 10 dłużników.

W związku z odmową przez dłużników alimentacyjnych złożenia oświadczenia majątkowego, udziału w szkoleniu, przyjęcia propozycji zatrudnienia lub zarejestrowania się jako osoba bezrobotna w Powiatowym Urzędzie Pracy – skierowano 27 wniosków o ściganie za przestępstwo z art. 209 k.k. oraz złożono 10 wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym. W przypadku 3 dłużników wystąpiono o zwrot prawa jazdy w związku z ustaniem przyczyny dla której wnioskowano o zatrzymanie prawa jazdy. W przypadku, gdy pokrzywdzonemu przyznano odpowiednie świadczenia rodzinne albo świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów z urzędu skierowano 333 wniosków o ściganie za przestępstwa.

W związku z powstaniem zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres dłuższy niż 6- m-cy na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 389) w okresie sprawozdawczym dopisano do Krajowego Rejestru Długów, ERIF Biuro Informacji Gospodarczej, INFOMONITOR Biuro Informacji Gospodarczej, Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej, Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG SA, informację o zobowiązaniach 302 dłużników alimentacyjnych. Na koniec 2020 r. w Krajowym Rejestrze Długów było zarejestrowanych 1 039 dłużników alimentacyjnych.

Na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.) w 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wystawił 2 upomnienia na łączną kwotę 3 101,10 zł (w tym 34,80 zł koszty upomnienia oraz 206,30 zł ustawowe odsetki) z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 8 upomnień na łączną kwotę 5 132,86 zł (w tym 92,80 zł koszty upomnienia oraz 64,20 zł ustawowe odsetki) z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych. Również w 2020 r. wystawiono 4 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 3 595,40 zł (w tym 235,40 zł ustawowe odsetki) z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 7 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 3 006,70 zł (w tym 30,50 zł ustawowe odsetki) z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Ponadto w 2020 r. skierowano do komorników sądowych 376 wniosków o przyłączenie do egzekucji sądowej należności przypadających od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego.

W okresie sprawozdawczym wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych (egzekucja sądowa) kwotę **737 410,02 zł** oraz odsetki w wysokości 792 390,81 zł.

Poniżej tabela obrazująca odwołania.

Tabela nr 33. Informacja dotycząca odwołań od decyzji administracyjnych

	Dział/sekcja	ŚR	FA
1	Wydane decyzje	3 752	460
2	Decyzje odmowne	266	18
3	Odwołania od decyzji	119	13
	Decyzje zmienione przez organ I instancji we własnym zakresie	0	1
	Decyzje utrzymane w mocy przez SKO	18	8
	Decyzje uchylone przez SKO i umorzone postępowanie organu I instancji	1	1
	SKO uchyla zaskarżoną decyzję i przyznaje (decyzje wydane przez organ II instancji)	84	0
	Stwierdzenie uchybienia terminu do wniesienia odwołania	1	0
	Decyzje uchylone i przekazane do ponownego rozpatrzenia	10	1
4	Decyzja uchylona przez SKO i zmieniona	0	2
5	Stwierdzenie nieważności decyzji wydanej przez organ I instancji	1	0
6	Inne (zwrot do organu I instancji jako organu właściwego do rozpatrzenia)	4	6

Źródło: opracowanie własne.

5. Dodatki mieszkaniowe

W 2020 r. wydano 888 decyzji przyznających dodatki mieszkaniowe oraz 23 decyzje odmawiające przyznania dodatku z uwagi na niespełnianie kryteriów nałożonych przepisami ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Średnia kwota dodatku mieszkaniowego w tym okresie wynosiła 170,34 zł.

W 2020 r. z dodatków mieszkaniowych korzystało miesięcznie średnio 472 gospodarstwa domowe.

Poniższa tabela przedstawia wypłaty dodatków mieszkaniowych w poszczególnych zasobach mieszkaniowych.

Tabela nr 34.

Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w zł
Ogółem	5 658	963 763,28
W mieszkaniowym zasobie gminy	1 734	326 500,24
W zasobach spółdzielczych	2 833	467 124,61
We wspólnotach mieszkaniowych	718	105 450,81
W zasobach prywatnych	124	24 046,38
W zasobach Towarzystwa Budownictwa Społecznego	102	17 450,00
w innych	147	23 191,24

Źródło: opracowanie własne.

Analiza danych z powyższej tabeli wskazuje, że w ogólnej kwocie wypłat w roku 2020 największą grupę gospodarstw pobierających dodatki mieszkaniowe stanowiły gospodarstwa domowe zamieszkujące w lokalach mieszkalnych będących w zasobach spółdzielczych 50%, w mieszkaniowym zasobie gminy 31%, we wspólnotach mieszkaniowych 13%. Pozostałe 6%, to właściciele lokali wykupionych w zasobie gminy, właściciele domków jednorodzinnych, lokatorzy ChTBS, gospodarstwa wynajmujące lokale u prywatnych właścicieli mieszkań.

W stosunku do 2019 r. w roku 2020 kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych jest niższa o 112 054,58 zł (2019 r. - 1 075 817,86 zł, 2020 r. - 963 763,28 zł). Powyższa różnica wynika z mniejszej o 1 597 liczby wypłaconych dodatków (w 2019 r. - 7 255, w 2020 r. - 5 658).

Praktycznie we wszystkich zasobach mieszkaniowych odnotowano zarówno mniejszą

liczbę złożonych wniosków jak i niższe kwoty przyznawanych dodatków mieszkaniowych. Średnia kwota dodatku mieszkaniowego w 2019 r. wynosiła 148,29 zł, natomiast w 2020 r. wynosiła 170,34 zł.

W 2019 r. z dodatków mieszkaniowych korzystało miesięcznie średnio 605 gospodarstw domowych zaś w 2020 r. - 472 gospodarstwa.

W 2020 r. odnotowano 1 przypadek odwołania od decyzji w sprawie dodatków mieszkaniowych. Zaskarżoną decyzję Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie kontynuując działania kontrolne, konfrontuje dane wykazywane w składanych wnioskach z danymi zawartymi w wywiadach środowiskowych przeprowadzanych przez pracowników socjalnych pod kątem wiarygodności składanych oświadczeń o wysokości dochodów oraz ilości osób zamieszkujących w danym lokalu mieszkalnym, bądź z danymi w działach przyznających świadczenia rodzinne, wychowawcze, alimentacyjne i opiekuńcze.

6. Dodatek energetyczny

W 2020 r. wypłata dodatków energetycznych zamknęła się kwotą 36 677,72 zł w tym :

- 1) 35 958,55 zł wyniosła wypłata dodatków,
- 2) 719,17 zł to koszty obsługi w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconej gminie.

W powyższym okresie wydano 565 decyzji w tym:

- 1) 557 przyznające dodatki,
- 2) 8 decyzji odmownych.

Wypłata dodatków energetycznych w okresie sprawozdawczym dla gospodarstw:

- 1) 1 osobowych wyniosła – 14 603,25 zł (1 315 dodatków),
- 2) 2-4 osobowych – 18 706,07 zł (1213 dodatków),
- 3) 5+ osobowych – 2 649,23 zł (143 dodatków).

Wypłata dodatków energetycznych jest w całości finansowana dotacją celową z budżetu państwa. W okresie sprawozdawczym dotacja celowa wynosiła 37 968,00 zł. Niewykorzystane środki w kwocie 1 1 290,28 zł zwrócone zostały do budżetu.

7. Świadczenie wychowawcze i świadczenie „Dobry Start”

Program „Rodzina 500 +” realizowany jest na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn.zm.).

Zarządzeniem Nr 404/16 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 24 lutego 2016 roku zadanie związane z rozpatrywaniem i przyznawaniem świadczenia wychowawczego (500+)

zostało powierzone Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Chełmie.

Komórką organizacyjną odpowiedzialną za realizację ww. zadania był Zespół Świadczeń Wychowawczych w Wydziale Świadczeń.

Od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku wpłynęło 789 wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego, 521 wniosków zostało złożonych w formie elektronicznej i 268 wniosków w formie papierowej.

W okresie sprawozdawczym wydano 476 decyzji administracyjnych, w tym 8 decyzji odmownych. Głównym powodem wydania decyzji odmownych było niespełnienie przesłanek wynikających z ustawy.

Ponadto wydano 7 decyzji nakazujących zwrot nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego na kwotę 20 568,24 zł (w tym 1 026,28 zł ustawowe odsetki).

W 2020 r. wypłacono 107 298 świadczeń na kwotę 53 230 473,83 zł dla 6 236 rodzin.

Program „Dobry Start” realizowany jest na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz. U. z 2019 r., poz.1343).

Ww. program to 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Wsparcie otrzymują rodziny bez względu na dochód.

Świadczenie "Dobry Start" przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia 24 roku życia. Komórką organizacyjną odpowiedzialną za realizację ww. zadania był również Zespół Świadczeń Wychowawczych w Wydziale Świadczeń.

Od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku wpłynęły 5 984 wnioski o przyznanie świadczenia „Dobry start”, 1 122 wniosków zostało złożonych w formie papierowej, 3 576 wniosków zostało złożonych za pomocą środków przesyłu teleinformatycznego.

W roku 2020 wydano łącznie 4 526 informacji o przyznaniu świadczenia oraz 17 decyzji odmownych z powodu niespełnienia przesłanek wynikających z rozporządzenia.

W 2020 r. wypłacono 5 984 świadczeń na kwotę 1 795 050,00 dla 4 435 rodzin.

Na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427) w 2020 roku Zespół Świadczeń Wychowawczych wystawił 1 upomnienie na łączną kwotę 4 149,10 zł (w tym 11,60 zł koszty upomnienia oraz 237,50 zł ustawowe odsetki) oraz 2 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 4 400,00 (w tym

275,10 zł ustawowe odsetki).

8. Realizacja zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W roku 2020 Miasto Chełm na sfinansowanie zadań przewidzianych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych otrzymało z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwotę **3 113 811,00 zł.**

Uchwałą Nr XXXIVI/296/20 Rady Miasta Chełm z dnia 15 grudnia 2020 roku zmieniającą uchwałą Nr XXXII/275/20 Rady Miasta Chełm z dnia 28 października 2020 roku zmieniającą uchwałą Nr XXVI/214/20 Rady Miasta Chełm z dnia 30 kwietnia 2020 roku dokonano określenia zadań i przeznaczenia na ich realizację środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2020 tj:

- 1) na dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej **1 844 640 zł,**
- 2) na realizację pozostałych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przewidziano kwotę **1 219 171, 00 zł,**
- 3) na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej przewidziano kwotę **50 000,00 zł.**

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, rozporządzeń wykonawczych oraz udzielonych pełnomocnictw, realizatorem zadań z zakresu rehabilitacji społecznej był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie, a z zakresu rehabilitacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie.

Otrzymane w roku 2020 środki finansowe realizatorzy wykorzystali na dofinansowania zadań określonych wyżej wymienionymi uchwałami Rady Miasta Chełm tj.:

- w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej :

- 1) w roku 2020 chełmskim warsztatom terapii udzielono dofinansowania ze środków PFRON dla 90 osób na wartość 1 844 640,00 zł.

Poniższa tabela przedstawia udzielone dofinansowanie Warsztatom Terapii Zajęciowej.

Tabela nr 35. Dofinansowania Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Lp.	Nazwa warsztatu	Kwota dofinansowania (zł)
1.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Osób Niepełnosprawnych „Prometeusz” - 30 osób	614 880,00
2.	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Ośrodku Pomocy Osobom Niepełnosprawnym przy Parafii Miłosierdzia	1 229 760,00

Bożego w Chełmie - 60 osób	
Razem	1 844 640,00

Warsztaty terapii zajęciowej jako placówki wsparcia środowiskowego, stwarzają osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do codziennego funkcjonowania i podjęcia zatrudnienia. Powyższe cele realizowane są na podstawie indywidualnych programów rehabilitacji przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, rozwijających umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej, poprawy sprawności psychofizycznej oraz podstawowych umiejętności zawodowych.

2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - otrzymało **428** osób, które złożyły 602 wnioski na kwotę **587 546,00 zł**.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Tabela nr 36. Dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Lp.	Rodzaj dofinansowania	Przedmiot dofinansowania	Liczba		Kwota przyznanego dofinansowania (w zł)
				w tym dzieci	
1.	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny w tym:	- rowery rehabilitacyjne, bieżnie, łóżka rehabilitacyjne, orbitreki, rotor, maty rehabilitacyjne, lampa do światłolecznictwa	31	4	60 408,00
2.	Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w tym:	- aparaty słuchowe	191	0	527 138,00
		- wózki inwalidzkie	8	3	
		- materace, poduszki przeciwodleżynowe	7	0	
		- pieluchomajtki, podkłady, cewniki, worki do zbiórki moczu, zestawy insulinowe	225	13	
		- protezy	13	1	
		- gorsety, buty ortopedyczne, łąski stabilizujące	14	8	
		- pionizatory, kule, podpórki	9	1	
		Aparaty do bezdechu	7	0	

3) dofinansowanie do likwidacji barier – dofinansowanie otrzymało 99 osób, na łączną wartość **350 290 zł** w tym 19 dzieci.

Poniższa tabela przedstawia dofinansowanie do likwidacji barier.

3. Dofinansowanie do likwidacji barier – dofinansowanie otrzymało 99 osób na łączną wartość **350 290 zł** w tym 19 dzieci.

Tabela nr 37. Dofinansowania do likwidacji barier

Lp.	Rodzaj bariery	Przedmiot dofinansowania	Liczba wniosków	Kwota dofinansowania (zł)
1.	Bariery architektoniczne	- przystosowanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych tj. położenie terakoty antypoślizgowej, wymianę wanny na niski brodzik wraz z przebudową instalacji wodno-kanalizacyjnej, likwidacja progu montaż uchwyty, montaż siedziska prysznicowego	29	167 774
		-przystosowanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych ruchowo	1	
		- przystosowanie schodów wejściowych do budynku mieszkalnego	1	
2.	Bariery w komunikowaniu się	- zakup sprzętu komputerowego	64	167 964
3.	Bariery techniczne	- podnośnik transportowo- kąpielowy	1	14 552
		- podnośnik	1	
		- podnośnik transportowy	1	
		- lampa stołowa Multilight Pro	1	

4. W ramach dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych dofinansowano 16 imprez w łącznej kwocie **16 914 zł**.

Tabela nr 38. Dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji.

Lp.	Nazwa Organizacji Stowarzyszenia	Nazwa zadania	Ilość dorosłych niepełnosprawnych	Ilość dzieci niepełnosprawnych	Kwota dofinansowania (zł)
1	Przedszkole Niepubl. z Oddz. Integr. RAZEM	Kolorowy dzień dziecka	0	15	1 020

2	Przedszkole Niepubl. z Oddz. Integr. RAZEM	Razem Zdrowo i Sportowo	0	21	1 200
3	Przedszkole Niepubl. z Oddz. Integr. RAZEM	Sw. Mikołaj konkurs plastyczny	0	20	1 200
4	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Osobom Niepełnosprawnym "Podajmy Sobie Ręce"	Dzień Pieczonego Ziemniaka	5	11	318
5	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Osobom Niepełnosprawnym "Podajmy Sobie Ręce"	Święto Rodziny	9	4	580
6	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Osobom Niepełnosprawnym "Podajmy Sobie Ręce"	Mikołajki	8	7	870
7	Stowarzyszenie Osób z cukrzycą "Diabetyk Chełmski"	Uroczyste zakończenie "Szkoły cukrzycy" - jubileusz 10 lecia.	35	0	1 308
8	Stowarzyszenie Osób z cukrzycą "Diabetyk Chełmski"	Światowy Dzień Walki z Cukrzycą	38	0	1 380
9	Polski Związek Głuchych Oddział Lubelski	Obchody Międzynarodowego dnia Głuchego 2020	20	0	900
10	Polski Związek Głuchych Oddział Lubelski	I Chełmski przegląd filmów z napisami	20	0	1 800
11	Stowarzyszenie Osób z Niepełnosprawnością i Ich Przyjaciół Zbyszko w Chełmie	Roztocze 2020	28	0	3 300
12	Stowarzyszenie 25 + Nasza Przyszłość	Zobacz gwiazdka spadła - spotkanie z Śnieżynką	15	0	600
13	Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Prometeusz w Chełmie	Integracyjne zawody wędkarskie osób niepełnosprawnych Mszanna 2020	15	0	510

14	Klub karate Kyokushin "KANKU" w Chełmie	Półkolonie z karate II edycja	0	3	560
15	Klub karate Kyokushin "KANKU" w Chełmie	Impreza rekreacyjna VIII IKO Poselskie Camp 2020 Wola Uhruska	0	3	468
16	Polski Związek Niewidomych	Integracyjne szkolenie z zakresu samoobsługi czynności dnia codziennego metoda bezwzrokową	30	0	900
		RAZEM	223	84	16 914

5. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na turnusach rehabilitacyjnych – dofinansowanie otrzymało 196 osób na łączną wartość 259 964 zł.

Tabela 39. Dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych.

Lp.	Przyznane dofinansowania	Liczba wniosków	Kwota dofinansowania
1	Dorośli niepełnosprawni	90 osób	130 835
2	Dzieci i młodzież ucząca się	36 osób	56 199
3	Opiekunowie osób niepełnosprawnych	34 osoby	35 464
4	Opiekunowie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	36 osób	37 466

6. Dofinansowanie w ramach zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej :

- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla niepełnosprawnych osób poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu tj.:

- **stypendia stażowe otrzymało: 7 osób na wartość 49 684,00 zł.**

Ponadto w roku 2020, podobnie jak latach poprzednich Miasto Chełm przyjęło zaproszenie Zarządu Głównego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i przystąpiło do realizacji pilotażowego programu „**Aktywny samorząd**”.

Tabela 40. Dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” 2020.

Lp	Obszar programu/nr Zadania w ramach Obszaru	Liczba wniosków	Kwota przewidywanego dofinansowania (rozliczenie 15.04.2021)
Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:			

1.	A -1 Obszar A - likwidacja bariery transportowej: Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu	2	11 635,65 zł
2.	A - 2 Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu	2	3 847,50 zł
3.	A - 3 Zadanie 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego	0	0,00 zł
4.	A - 4 Zadanie 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu	0	0,00 zł
5.	B - 1 Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym: Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych	6	40 305,18 zł
6.	B - 2 Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	0	0,00 zł
7.	B - 3 Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku	1	5 548,41 zł
8.	B - 4	1	4 000,00 zł

	Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy		
9.	B – 5 Zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	0	0, 00 zł
10	C – 1 Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się: Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	3	60 000,00 zł
11	C – 2 Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	2	6 000,00 zł
12	C – 3 Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,	0	0,00 zł
13	C - 4 Zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności	0	0,00 zł
14	C – 5 Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka	2	14 025,00 zł

	ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania		
15	D Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka	3	7 125,80 zł
Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.			
16	MODUŁ II	57	214 436,25 zł
Kwota wypłaconego dofinansowania w ramach obu obszarów (stan na dzień 31.12.2020 r.) 256 914,09 zł			

7. Realizacja programu - „Zajęcia klubowe w WTZ”

Tabela nr 41 „Zajęcia klubowe w WTZ”

Nazwa WTZ	Kwota dofinansowania (zł)	Ilość osób objętych programem
Warsztat Terapii Zajęciowej przy Ośrodku Pomocy Osobom Niepełnosprawnym przy Parafii Miłosierdzia Bożego w Chełmie.	16 200	3

8. Realizacja programu – „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

Tabela 42. „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

Liczba złożonych wniosków	Kwota dofinansowania (zł)	Ilość osób objętych programem
311	347 000	165

Podsumowując należy stwierdzić, że w roku **2020** z dofinansowań ze środków PFRON we wszystkich formach skorzystało łącznie 1 374 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Chełm.

- ✓ Dofinansowanie w ramach zadań powiatu - na łączną wartość **3 109 038 zł** co stanowi **99,99 %** wykorzystania środków Funduszu
- ✓ Dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „ Aktywny samorząd 2020 ” Przewidziana kwota do wypłaty przedmiotowych dofinansowań wynosi **380 000 zł**. Wszystkie umowy rozliczane są na bieżąco wg obowiązujących zasad. Wypłata środków nastąpi po dostarczeniu wymaganych dokumentów rozliczeniowych w terminie ustalonym przez PFRON tj. do dnia 15.04.2021 r.
- ✓ Dofinansowanie w ramach realizacji programu - „Zajęcia klubowe w WTZ” udzielone zostało na łączną wartość **16 200,00 zł** co stanowi **100 %** wykorzystania środków Funduszu na przedmiotowy program.
- ✓ Dofinansowanie w ramach realizacji programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Dofinansowanie udzielone zostało na łączną wartość 347 000 zł co stanowi **98%** wykorzystania środków Funduszu na realizację przedmiotowego programu.

9. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1172) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie, zapewnia obsługę osób składających wnioski o uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, organizuje funkcjonowanie i zapewnia obsługę administracyjną składów orzekających. Zgodnie z decyzją Wojewody Lubelskiego, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie zakresem swojego działania obejmuje: miasto Chełm, powiat chełmski i powiat krasnostawski.

Do zadań Zespołu należy w szczególności:

- 1) przyjmowanie wniosków osób niepełnosprawnych w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu

niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień, kompletowanie wszelkiej dokumentacji niezbędnej w celu wydania orzeczenia,

2) przyjmowanie wniosków o wydanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom, zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się i kompletowanie wszelkiej dokumentacji niezbędnej w celu wydania karty parkingowej,

3) rozpatrywanie spraw przez członków Zespołu na posiedzeniach składów orzekających i wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o znacznym, umiarkowanym i lekkim stopniu niepełnosprawności, a także orzeczeń o stopniu niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień,

4) wystawianie legitymacji osoby niepełnosprawnej na podstawie składanych wniosków wraz z orzeczeniami o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,

5) prowadzenie wszelkich prac administracyjnych związanych z bieżącym rozpatrywaniem napływających wniosków, a także przyjmowaniem, rozpatrywaniem i przesyłaniem do organu II instancji (Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie), napływających odwołań od orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,

6) przygotowywanie sprawozdań z bieżącej realizacji zadań Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie i przekazywanie ich do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie oraz do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krasnymstawie,

7) zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych funkcjonowania Zespołu pozwalających na:

- poszanowanie dóbr osobistych w trakcie prowadzonych badań lekarskich i rozmów przez członków składów orzekających,
- zapewnienie przestrzegania tajemnicy lekarskiej,
- zachowanie poufności i ochrony danych osobowych,

8) tworzenie bazy danych osób niepełnosprawnych, którym wydane zostały orzeczenia przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie w ramach Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności.

Od 1.01.2020 r. do 31.12.2020 r. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie, zatrudniał 8 osób w ramach etatów, w tym: przewodniczącą zespołu, sekretarza, 5 osób do obsługi administracyjnej, 1 pracownika

socjalnego oraz członków składów orzekających, pracujących w ramach umów cywilnoprawnych, w tym: 21 lekarzy, 4 psychologów, 3 pedagogów, 3 doradców zawodowych, 7 pracowników socjalnych.

W okresie od 1.01.2020 r. do 31.12.2020 r. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie, otrzymał 788 025,50 zł z budżetu wojewody lubelskiego na realizację zadań, wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Poniższa tabela przedstawia wydatki poniesione na działalność Zespołu za 2020 r.

Tabela nr 43

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki
1.	Ogółem wydatki w tym: - orzeczenia dzieci do 16 roku życia - orzeczenia osób powyżej 16 roku życia	788 025,50 zł 93 325,87 zł 694 699,63 zł
2.	Wydatki z budżetu wojewody	788 025,50 zł
3.	Wydatki z budżetów samorządów	0,00 zł

W okresie od 1.01.2020 r. do 31.12.2020 r. do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie wpłynęło do rozpatrzenia:

- 1) 2 277 wniosków w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- 2) 303 wnioski w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności,
- 3) 428 wniosków o wyrobienie legitymacji osoby niepełnosprawnej powyżej 16-tego r. życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 4) 3 wnioski o wyrobienie legitymacji osoby niepełnosprawnej powyżej 16-tego r. życia na podstawie ważnego orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień,
- 5) 49 wniosków o wyrobienie legitymacji osoby niepełnosprawnej poniżej 16-tego r. życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności,
- 6) 724 wnioski o wydanie karty parkingowej dla osoby niepełnosprawnej,
- 7) 4 wnioski o wydanie karty parkingowej dla placówek.

W okresie od 1.01.2020 r. do 31.12.2020 r. Powiatowy Zespół wydał:

- 1) 2 359 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 2) 309 orzeczeń o niepełnosprawności,
- 3) 428 legitymacji osoby niepełnosprawnej powyżej 16-tego roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 4) 3 legitymacje osoby niepełnosprawnej powyżej 16-tego roku życia na podstawie ważnego

orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień,

5) 49 legitymacji osoby niepełnosprawnej poniżej 16-tego roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności,

6) 724 karty parkingowe dla osoby niepełnosprawnej,

7) 4 karty parkingowe dla placówek.

Poniższe tabele przedstawiają w rozbiciu na powiaty, liczbę wydanych orzeczeń z uwzględnieniem otrzymanego stopnia lub zaliczenia do osób niepełnosprawnych.

Tabela nr 44. Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ WYDANYCH ORZECZEŃ O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI						
	RAZEM	ODMOWA	BRAK	LEKKI	UMIARKOWANY	ZNACZNY	ULGI I UPRAWNIENIA
MIASTO CHEŁM	895	32	60	168	405	219	11
POWIAT CHEŁMSKI	760	35	36	159	343	184	3
POWIAT KRASNOSTAWSKI	704	34	36	157	284	193	0
OGÓŁEM WYDANYCH ORZECZEŃ	2 359	101	132	484	1032	596	14

Tabela nr 45. Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności

WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ WYDANYCH ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI			
	RAZEM	POZYTYWNYCH	NEGATYWNYCH	ODMOWA
MIASTO CHEŁM	93	74	14	5
POWIAT CHEŁMSKI	123	101	18	4
POWIAT KRASNOSTAWSKI	93	76	17	0
OGÓŁEM WYDANYCH ORZECZEŃ	309	251	49	9

W 2020 roku rozpatrywano 285 odwołań od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności:

1) 257 odwołań przesłano do rozpatrzenia przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie, gdyż nie znaleziono podstaw do zmiany wydanych wcześniej orzeczeń,

2) 28 odwołań od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, rozpatrzono w miejscu na korzyść osoby odwołującej się,

W 2020 r. rozpatrywano 60 odwołań od orzeczenia o niepełnosprawności:

1) 51 odwołania przesłano do rozpatrzenia przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie, gdyż nie znaleziono podstaw do zmiany wydanych wcześniej orzeczeń,

2) 11 odwołań od orzeczenia o niepełnosprawności, rozpatrzono w miejscu na korzyść osoby odwołującej się,

3) 2 rozpatrywane odwołania od orzeczenia o niepełnosprawności, wpłynęły w miesiącu grudniu 2019 r.

W analizowanym okresie czas oczekiwania na wydanie orzeczenia wynosił jeden miesiąc, w przypadkach skomplikowanych, wymagających wydania orzeczenia przez lekarza specjalistę do dwóch miesięcy.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie wydaje nowe legitymacje osoby niepełnosprawnej, które są drukowane w Mennicy Państwowej w Warszawie i oczekuje się na nie około miesiąca. Czas oczekiwania na wydanie karty parkingowej wynosił około 30 dni.

W związku z zagrożeniami dla zdrowia publicznego spowodowanymi zakażeniami wywołanymi wirusem SARS COV 2 powodującym chorobę zakaźną COVID – 19, orzeczenia o niepełnosprawności oraz stopniu niepełnosprawności wydawane są zaocznie na podstawie dokumentacji dołączonej do wniosku w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

10. Działalność szkoleniowa

Plan szkoleń pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie na rok 2020, znak: MOPR.ZD.1210-2/2020, został sporządzony i zatwierdzony 10.01.2020r. Wszystkie zaplanowane szkolenia odbyły się zgodnie z planem szkoleń.

Ponadto w 2020 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie uczestniczyli w szkoleniach/konferencjach nt:

1. „Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury NK w tym wytyczne postępowania w czasie pandemii.”
2. „Zamówienia publiczne w 2021 roku, zamówienia bagatelne. Zamówienia poniżej 130000 zł”,

3. „Świadczenia rodzinne i świadczenie wychowawcze 500 plus – tarcze anty kryzysowe 1.0,2.0,3.0”,
4. „Nakaz natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy – zmiany w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ”,
5. „Współpraca w Podprogramie 2019 w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020”,
6. „Ustawa o pomocy społecznej – zmiany prawne”,
7. „Dla dziecka i rodziny”
8. „ Dialog motywacyjny, kurs podstawowy i trening umiejętności”,
9. „ Współpraca w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych”,
10. „Program Posiłki w szkole i w domu. Aspekty prawne realizacji”.

11. Wydawanie decyzji administracyjnych

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydał 13805 decyzji administracyjnych, w tym 369 decyzje odmawiające przyznania świadczenia z powodu niespełnienia kryteriów ustawowych.

Tabela nr 46. Decyzje administracyjne w 2020 r.

Lp.	1	2	3	4	5	6	Razem
Wydział /zespół	WPŚ.ZUO	WSPŚ	WIUS.ZPZ	WŚ.ZDM DM + DE	WŚ.ZŚRA ŚR + FA	WŚ.ZŚW 500+ + 300+	-
Wydane decyzje	566	6 491	598	888 + 557	3 752 + 460	476 + 17	13805
Decyzje odmowne	0	27	2	23 + 8	266 + 18	8 + 17	369
Odwołania od decyzji	1	4	1	1	119 + 13	3 + 0	142
Decyzje zmienione przez organ I instancji we własnym zakresie	0	0	0	0	0 + 1	0 + 0	1
Decyzje utrzymane w mocy przez SKO	1	3	1	1	18 + 2	1 + 0	27
Uchylone przez SKO i przekazane do ponownego rozpatrzenia lub umorzone postępowanie	0	1	0	0	11 + 2	1 + 0	15
Decyzje SKO	0	0	0	0	84 + 2	0	86

uchylająco przyznające lub uchylająco zmieniające							
Wydane przez organ II instancji	0	0	0	0	0	0	0
Odwołania złożone z uchybieniem terminu	0	0	0	0	1 + 0	0	1
Inne (zwrot do organu I instancji jako organu właściwego do rozpatrzenia)	0	0	0	0	4 + 6	1 + 0	11
Stwierdzenie nieważności decyzji wydanej przez organ I instancji	0	0	0	0	1 + 0	0	1

Zródło: opracowanie własne.

Skróty:

WPŚ.ZUO – Zespół Usług Opiekuńczych

WPŚ – Wydział Pomocy Środowiskowej

WIUS.ZPZ - Zespół Pieczy Zastępczej

WŚ.ZDM – Zespół Dodatków Mieszkaniowych i Energetycznych:

DM - Dodatki mieszkaniowe, DE - Dodatki energetyczne

WŚ.ZŚRA - Zespół Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych:

ŚR - Świadczenia rodzinne, FA - Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

WŚ.ZŚW - Zespół Świadczeń Wychowawczych:

500+ - Świadczenia wychowawcze

300+ - Świadczenia z programu „Dobry Start”.

12. Struktura zatrudnienia

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie zatrudniał na podstawie stosunku pracy w ramach umów o pracę na dzień 31.12.2020 r. 146 pracowników, w tym 10 osób niepełnosprawnych. Pracą Ośrodka kieruje Dyrektor. Strukturę organizacyjną Ośrodka tworzą wydziały, zespoły, referaty, ośrodki wsparcia i samodzielne stanowiska pracy:

Dyrektor – 1, Zastępca Dyrektora – 1, Radca prawny – 2, Stanowisko do Spraw BHP, PPOŻ i OC – 1, Wydział Finansowo-Administracyjny w skład którego wchodzi Zespół Księgowości, Zespół Administracyjno-Gospodarczy, Zespół Kadr, Zespół Projektów Społecznych – 24, Wydział Świadczeń w skład którego wchodzi Zespół Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych, Zespół Świadczeń Wychowawczych, Zespół Dodatków Mieszkaniowych i Energetycznych, Zespół Obsługi Dofinansowań dla Osób z Niepełnosprawnością – 30, Wydział Pomocy Środowiskowej w skład którego wchodzi Zespół Pierwszego Kontakt,

Zespół Świadczeń Przyznawanych Decyzją wraz z Obsługą Udzielonej Pomocy, Zespół Usług Opiekuńczych – 38, Wydział Integracji i Usług Społecznych w skład którego wchodzi Zespół Pogłębionej Pracy Socjalnej, Zespół Pieczy Zastępczej w skład którego wchodzi Referat Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Referat Asysty Rodzinnej, Referat Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń – 21, Ośrodki Wsparcia w skład których wchodzi Dzienny Dom Senior+, Mieszkania Wieloprofilowe Chronione, Świetlica Środowiskowa – 20, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – 8 .

W Ośrodku zatrudnionych jest 35 pracowników socjalnych posiadających wykształcenie do wykonywania zawodu pracownika socjalnego zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej.

Realizując Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Zespole Pieczy Zastępczej zatrudnieni są specjaliści m. in.: asystenci rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog.

Tabela nr 47. Wykształcenie kadry MOPR w Chełmie na 31.12.2020 r. przy zatrudnieniu 146 osób.

Lp	Wykształcenie	Liczba osób	Udział %
1	Wyższe mgr w tym: - specjalizacja w zakresie organizacji pomocy społecznej - specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownik socjalny - specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny	93 10 1 0	63,70
2	Wyższe zawodowe – licencjat w tym: specjalizacja w zakresie organizacji pomocy społecznej	30 0	20,55
3	Średnie zawodowe w tym: - specjalizacja w zakresie organizacji pomocy społecznej - specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny	15 0 2	10,27
4	Średnie ogólnokształcące	3	2,06
5	Zasadnicze zawodowe	5	3,42
6	Podstawowe	0	0

Źródło: opracowanie własne.

13. Działalność organizacyjno–administracyjna

W roku 2020 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Chełmie wydanych zostało 42 Zarządzenia Dyrektora.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie uczestniczył w opracowaniu projektów aktów prawnych prawa miejscowego. Opracowano i przedłożono do zatwierdzenia:

1) 1 projekt Zarządzeń Prezydenta Miasta Chełm, tj.:

- w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie;

2) 4 projekty Uchwał Rady Miasta Chełm, tj.:

- w sprawie określenia zadań i przeznaczenia na ich realizację środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych na 2020 r.
- zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Dziennym Domu Senior+ w Chełmie;
- zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań i przeznaczenia na ich realizację środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2020 r.
- w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia dziennego dla seniorów pod nazwą „Dzienny Dom Senior +” i połączenia go z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Chełmie.

14. Działalność kontrolna

W roku 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie przeprowadził:

1) **13 kontroli problemowych** wynikających z planu kontroli zarządczej w jednostkach nadzorowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie w następującym zakresie:

- ocena prawidłowości realizacji świadczeń pomocy w formie posiłków osobom, które własnym staraniem nie są go w stanie sobie zapewnić (2 kontrole: luty i wrzesień);
- oceny działalności w tym przestrzeganie standardów świadczonych usług – Dom Małych Dzieci w Chełmie - ul. Jedność 43;
- oceny działalności zgodnie z art. 10b ust. 6a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. – Warsztaty Terapii Zajęciowej ISON „Prometeusz” w Chełmie - ul. Połaniecka 10;
- oceny działalności zgodnie z art. 10b ust. 6a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. – Warsztaty Terapii Zajęciowej OPON przy Parafii Miłosierdzia Bożego w Chełmie, ul. Lubelska 135 E
- oceny działalności ŚDS w Chełmie zgodnie z art. 112 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych – Środowiskowy Dom Samopomocy w Chełmie – ul. Powstańców Warszawy 4;
- oceny organizacji i zakresu działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chełmie - ul. Wolności 20;
- oceny jakości usług opiekuńczych świadczonych w domu chorego przez opiekunki zatrudnione w Oddziale Rejonowym PCK w Chełmie. Dyscyplina pracy opiekunek świadczących usługi opiekuńcze zgodnie z harmonogramem czasu pracy. Przestrzeganie ustalonych zakresów czynności wykonywanych przez opiekunki

w domu podopiecznego – Polski Czerwony Krzyż Oddział Okręgowy w Chełmie – ul. Wolności 3a;

- oceny jakości specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych w domu chorego przez osoby wymienione w paragrafie 3 ust. 1 zawartej umowy zatrudnione w Oddziale Rejonowym PCK. Dyscyplina pracy osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z harmonogramem czasu pracy, przestrzeganie ustalonych zakresów czynności wykonywanych w domu podopiecznego – Polski Czerwony Krzyż Oddział Okręgowy w Chełmie – ul. Wolności 3a.
 - oceny jakości usług opiekuńczych świadczonych w domu chorego przez opiekunki zatrudnione w MOPR . Dyscyplina pracy opiekunek świadczących usługi opiekuńcze zgodnie z harmonogramem czasu pracy. Przestrzeganie ustalonych zakresów czynności wykonywanych przez opiekunki w domu podopiecznego;
 - oceny działalności w tym przestrzeganie standardów świadczonych usług – Chełmskie Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie w Chełmie – ul. Jedność 43;
- 2) **104 kontrole problemowe i doraźne** wynikające z planu wewnętrznych kontroli zarządczych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Chełmie w następującym zakresie:

a) **WFA.ZAG- 7:**

- prowadzenie książki korespondencji, egzekwowanie realizacji terminów zg. z KPA (2);
- ocena stanu zabezpieczeń oraz użytkowania mienia. Ocena ładu, porządku i czystości na terenie Ośrodka (2);
- przyjmowanie dokumentów do składnicy akt w MOPR w Chełmie;
- udostępnianie dokumentów ze składnicy akt w MOPR w Chełmie;
- ocena stanu ochrony przeciwpożarowej w budynkach administrowanych przez MOPR w Chełmie,

b) **WPŚ- 4:**

- ocena zgodności faktur z realizacji usług opiekuńczych dla osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi z kartami pracy opiekunek świadczących usługi, z miesięcznymi zestawieniami z faktycznie przepracowanych godzin usług za miesiąc maj 2020 roku oraz wydanymi decyzjami administracyjnymi;
- zasadność przyznawania pomocy osobom korzystającym z pieniężnych i niepieniężnych świadczeń pomocy społecznej (2);

- rozliczenia należności za wykonywane usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez podmioty realizujące usługi za okres stycznia do listopada 2020 r.;

c) **WŚ.ZŚRA- 15:**

- zgodność kwot wypłaconych świadczeń z wydanymi decyzjami, zgodność numeru rachunku bankowego ze zleceniem beneficjenta na podstawie listy wypłat (13);
- zasadność wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz terminowość wydawania decyzji (2)

d) **WŚ.ZSW- 11:**

- zasadność przyznawania świadczeń wychowawczych (2);
- zgodność danych osobowych na listach wypłat z danymi znajdującymi się na w teczkach osobowych (8);
- terminowość załatwiania spraw.

e) **WFA.ZKS- 8:**

- kontrola prawidłowości naliczania wynagrodzeń i potrąceń – zgodność naliczania listy płac z dokumentami źródłowymi;
- ocena zgodności danych zawartych w raporcie kasowym z dowodami źródłowymi, porównanie stanu gotówki w kasie ze stanem wykazanym w raporcie kasowym (2);
- kontrola prawidłowości naliczania wynagrodzeń – zgodność naliczenia listy płac z dokumentami źródłowymi Zespołu Kadr;
- kontrola zgodności danych zaksięgowanych na kartach analitycznych z danymi źródłowymi i dekretem (3);
- kontrola zgodności danych analityczno - księgowych w porównaniu ze sporządzonymi sprawozdaniami,

f) **ZPZ- 1:**

- organizacja stopnia realizacji zaspokajania potrzeb dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej,

g) **PFRON/ ZODON- 3:**

- prawidłowość i terminowość rozpatrywania składanych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON tj. realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych, wynikającą z przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, w tym; przyjmowanie, rozpatrywanie i prowadzenie dokumentacji związanej z udzielaniem dofinansowań ze środków PFRON w zakresie: składanych wniosków oraz wypłaty dofinansowań do

zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego(2).

-prawidłowość i terminowość rozpatrywania składanych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON tj. realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych, wynikającą z przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, w tym; przyjmowanie, rozpatrywanie i prowadzenie dokumentacji związanej z udzielaniem dofinansowań ze środków PFRON w zakresie: dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych(1),

h) **OW.DDS+** - 20:

- ocena prowadzonych zajęć i dokumentacji w tym zakresie (12);
- ocena stanu zabezpieczenia mienia, ochrony p/pożarowej oraz prawidłowości zabezpieczenia i ochrony danych osobowych pracowników i uczestników (4);
– ocena czystości na terenie Dziennego Domu Seniora+ (4);

i) **OW.MCH-** 13 :

- ocena stanu zabezpieczenia mienia, ochrony p/pożarowej oraz przestrzeganie dyscypliny pracy i ochrona danych osobowych i wrażliwych mieszkańców (4);
– ocena zajęć terapeutycznych i prowadzonej w tym zakresie dokumentacji (4);
- kontrola ładu, porządku i czystości na terenie Mieszkań Wieloprofilowych Chronionych. Prowadzenie bieżącej dokumentacji o stanie podopiecznych oraz dokumentacji medycznej (4);
- ocena stanu sanitarnego w pokojach mieszkańców oraz w pomieszczeniach wspólnych tj. kuchniach, łazienkach, świetlicach, pralni, stołówce, holach.

j) **PZOON-** 3:

- prawidłowość wykonywania realizacji zadań w PZOON w Chełmie
-terminowość realizacji wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,
- terminowość wydawania kart parkingowych osób niepełnosprawnych;

k) **WFA.ZPS-** 6:

- terminowość sporządzania wniosków o płatność oraz dokonywanie płatności w ramach projektów (2)
- zgodność przeprowadzanych zamówień publicznych z wytycznymi w zakresie

kwalifikowalności wydatków oraz aktami prawa miejskiego (2)

- realizacja zobowiązań zawartych w umowach o dofinansowanie projektu, w tym: stan realizacji wskaźników określonych w projektach, zgodność z harmonogramem realizacji projektów, zgodność wydatków z zapisami w budżetach projektów;

- prawidłowość gromadzenia oraz przechowywania danych osobowych Uczestników projektów;

l) **WIUS- 2** - ocena zasadności prowadzonej pogłębionej pracy socjalnej (2)

ł) **OW.ŚŚ- 8**

- przestrzeganie dyscypliny pracy, kontrola ładu, porządku i czystości na terenie Świetlicy Środowiskowej; przestrzeganie przepisów bhp i p/poż. Zabezpieczenie mienia i ochrona danych osobowych.(3)

- ocena prowadzonej dokumentacji, ocena zajęć wynikających z Planów Rocznych Wychowawców, Pedagoga, Psychologa (4)

- sprawdzenie czystości na terenie Świetlicy Środowiskowej ;

m) **WŚ.ZDM- 1**

- ocena zasadności przyznawania dodatków mieszkaniowych określonych w ustawie o dodatkach mieszkaniowych i k.p.a. oraz terminowości załatwianych spraw.

n) **ZD- 1**

- rozliczenie podróży służbowych pracowników Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przy MOPR w Chełmie na podstawie poleceń wyjazdów służbowych wystawionych w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2017 r. wraz z załącznikami przedłożonymi do rozliczenia kosztów podróży w oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce strefy budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz..U.z 2013 r. poz. 167) oraz Zarządzenia Nr 18/2013 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie z dnia 23 września 2013 roku w sprawie wprowadzenia procedury rozliczania poleceń wyjazdu służbowego oraz korzystania przez pracowników w podróży służbowej z samochodów będących własnością pracodawcy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie.

o) **WFA.ZK- 1**

- kontrola wysokości stażu pracy pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie, wynikająca z dokumentacji zawartej w aktach osobowych, porównanie powyższych informacji zawartych w Programie Kadrowym „ QNT” (obowiązującym do

listopada 2018 roku), na podstawie których Zespół Księgowości dokonywał wypłat oraz danych w Programie Kadrowym Vulcan Kadry Optivum (aktualnie obowiązującym).

W roku 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie był kontrolowany 3 razy.

Kontrole przeprowadzili:

- 1) Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego Miasta Chełm** w zakresie stanu technicznego budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, zlokalizowanego na działce nr 43/2 przy ul. Kolejowa 8 w Chełmie, pod kątem jego utrzymania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ze szczególnym uwzględnieniem dostępności obiektu dla osób niepełnosprawnych.
- 2) Państwowa Inspekcja Pracy Inspektor Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Lublinie** w zakresie: działań podejmowanych w celu zapewnienia osobom pracującym odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie epidemii tj.: organizacja stanowisk pracy, środków ochrony związane ze zwalczaniem epidemii, obsługa interesantów, ocenę ryzyka zawodowego, praca zdalna.
- 3) Urząd Miasta Chełm Departament Spraw Obywatelskich Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia** w zakresie realizacji procedur związanych z tworzeniem rodziny zastępczej.

15. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego o wartości przekraczającej 30 000 EURO

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie w 2020 roku przeprowadził łącznie 5 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w tym:

1) 1 w trybie przetargu nieograniczonego,

2) 4 w trybie usług społecznych:

a) postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego, którego wartość przekracza kwotę określoną w przepisach wydanych na podstawie art.11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych. Przedmiotem zamówienia było świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania dla uprawnionych mieszkańców miasta Chełm w 2020 roku (art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych)- zamówienie zostało podzielone na 2 części. Postępowanie przeprowadzono w 2019 roku, udzielenie zamówienia na 2 część nastąpiło w 2019 roku, zaś na 1 część w 2020 roku, w związku z postępowaniem odwoławczym przed Krajową Izbą Odwoławczą

b) postępowania w trybie usług społecznych:

postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzone były w trybie art. 138o ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019. poz. 1843 z późn. zm.) w procedurze dla postępowań o wartości poniżej 750 000 euro.

pierwsze postępowanie - przedmiotem zamówienia było przygotowanie i dostawa posiłków dla uczniów, dzieci, osób korzystających ze świadczeń Dziennego Domu Senior+ , mieszkańców Mieszkań Wieloprofilowych Chronionych oraz osób, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić w 2021 roku – zamówienie zostało podzielone na 10 części,

drugie postępowanie - przedmiotem zamówienia było świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania dla uprawnionych mieszkańców miasta Chełm w 2021 roku – zamówienie zostało podzielone na 2 części, z czego 1 część postępowania została unieważniona,

trzecie postępowanie – przedmiotem zamówienia było świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania dla uprawnionych mieszkańców miasta Chełm w 2021 roku,

czwarte postępowanie – przedmiotem zamówienia było świadczenie usług asystenckich dla 100 osób niepełnosprawnych w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2019 – 2020 w 2020 roku.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie na podstawie art.6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374) oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz.491) w ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID – 19”, zwanego dalej „Projektem”, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014 – 2020 – Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego zawarł umowę z firmą: Netland Computers SP. zo. o. ul. Wrocławska 35 – 37, 62 – 800 Kalisz, NIP 618-214-41-84, Regon 302447150, reprezentowaną przez Marcina Przygockiego – Prezesa Zarządu, na dostawę fabrycznie nowego sprzętu komputerowego z oprogramowaniem oraz z firmą – KOMPUTER 3000 Sp. z o. o., 21-5-- Biała Podlaska, ul.

Moniuszki 12, NIP 537-263-18-63, Regon 362810112, reprezentowaną przez Grzegorza Laszuka – Prezesa, na dostawę fabrycznie nowego sprzętu multimedialnego oraz urządzeń peryferyjnych i biurowych.

16. Egzekucja administracyjna

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie (Zespół Administracyjno – Gospodarczy w Wydziale Finansowo - Administracyjnym) wystawił 8 upomnień na łączną kwotę 163 507,24 (w tym 58,00 zł koszty upomnienia oraz 29 634,27 zł podatkowe odsetki) z tytułu:

- 1) zaległości w opłacie za pobyt dziecka w Chełmskim Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie – 1 upomnienie na kwotę 140 883,66 zł (w tym 11,60 zł koszty upomnienia oraz 26 422,32 zł podatkowe odsetki);
- 2) zaległości w opłacie za pobyt dziecka w Rodzinnym Domu dziecka – na kwotę 5 556,41 zł (w tym 11,60 zł koszty upomnienia oraz 1 157,71 zł podatkowe odsetki)
- 3) zaległości w opłacie za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego – 1 upomnienie na kwotę 4 083,61 zł (w tym 11,60 zł koszty upomnienia oraz 440,91 zł podatkowe odsetki);
- 4) zaległości w opłacie za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej – 1 upomnienie na kwotę 11 965,51 zł (w tym 11,60 zł koszty upomnienia oraz 1 438,88 zł podatkowe odsetki).
- 5) zaległości w opłacie za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych – na kwotę 1 018,05 zł (w tym koszty upomnienia 11,60 oraz 174,45 zł podatkowe odsetki).

Ponadto w 2020 roku wystawiono 5 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 158 146,98 zł (w tym 58,00 zł koszty upomnienia oraz 25 699,00 zł podatkowe odsetki) tj.:

- 1) tytuły wykonawcze dotyczące zaległości w opłacie za pobyt dzieci Domu Małych Dzieci w Chełmie na kwotę 150 314,54 zł (w tym 46,40 zł koszty upomnienia oraz 23 316,16 zł podatkowe odsetki);
- 2) tytuły wykonawcze dotyczące zaległości w opłacie za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej na kwotę 7 832,44 zł (w tym 11,60 zł koszty upomnienia oraz 1 352,84 zł podatkowe odsetki);

17. Pozostała działalność

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie wykonał prace modernizacyjne budynków i terenów wokół budynków będących w posiadaniu Ośrodka tj. malowanie pomieszczeń w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie przy

ul. Kolejowej 8, drobne prace konserwatorskie. Wykonanie bramy wjazdowej w budynku Dziennego Domu Senior + w Chełmie przy ul. Ogrodowej 36.

18. Pozyskiwanie środków z zewnętrznych źródeł finansowania

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie realizował następujące programy i projekty:

1. Projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” realizowany był w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa: 9. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie: 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Projekt miał na celu wsparcie dzieci umieszczonych w rodzinnych oraz instytucjonalnych podmiotach pieczy zastępczej w sytuacji zagrożenia epidemią choroby COVID- 19.

W wyniku realizacji projektu wsparcie otrzymały dzieci oraz osoby uczące się, które pozostały w pieczy zastępczej do 25 roku życia na podstawie art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także ich opiekunowie:

- z 31 rodzin zastępczych spokrewnionych, którym przekazano 38 zestawów komputerowych,

14 urządzeń wielofunkcyjnych, 14 kompletów słuchawek wraz z kamerą internetową;

- z 13 rodzin niezawodowych, którym przekazano 14 zestawów komputerowych,

8 urządzeń wielofunkcyjnych, 8 kompletów słuchawek wraz z kamerą internetową;

- z 2 rodzinnych domów dziecka, którym przekazano 12 zestawów komputerowych,

4 urządzenia wielofunkcyjne, 4 komplety słuchawek wraz z kamerą internetową;

- z 2 podmiotów instytucjonalnej pieczy zastępczej - Chełmskie Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie, Dom Małych Dzieci - którym przekazano 1 zestaw komputerowy, 15 laptopów, 1 radiodtwarzacz, 20 kompletów słuchawek wraz z kamerą internetową.

Całkowita wartość projektu: 289 345,00 zł

Środki Unii Europejskiej: 243 859,97 zł

Środki z budżetu państwa: 45 485,03 zł

2. Realizowany był program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”** - edycja 2019 – 2020. Asystenturą objętych zostało 72 osoby niepełnosprawne zamieszkujące na terenie miasta Chełm. Łącznie przez cały okres realizacji programu udzielono 9878 godzin wsparcia asystentów. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 299 068,04 zł.

3. W 2020 r. MOPR realizował programy finansowane ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych tj.:

- 1) Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2020. Programem objętych w okresie od 1 marca 2020 r. do 31 października 2020 r. zostało 31 osób. Przeznaczona kwota na realizację zadania wynosiła 178.450,00 zł
- 2) „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2020” program miał na celu wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Na realizację programu w 2020 r. została przekazana kwota 144.000,00 zł.

4. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie realizował Program dofinansowany z dotacji celowej budżetu państwa „Wspieraj Seniora” na rok 2020, który był odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej głównie w zakresie ochrony przed zakażeniem Covid-19. Miał on na celu realizację usług wsparcia na rzecz Seniorów zamieszkujących miasto Chełm, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się pozostać w domu. Usługa polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem. Istniała możliwość skorzystania z bezpłatnej infolinii za pośrednictwem, której osoby potrzebujące mogły dokonać zgłoszenia. Z założeń ośrodka wynikało, iż wsparciem zostanie objętych około 100 Seniorów.

Całkowita wartość programu: 30 000,00 zł

Kwota dofinansowania: 24 000,00 zł

Wkład własny: 6 000,00 zł.

5. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie realizuje projekt "Blżej Rodziny", na podstawie umowy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego w ramach RPO WL na lata 2014-2020, Oś priorytetowa: 11 Włączenie społeczne, Działanie: 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Okres realizacji projektu: od 01.07.2018 r. do 30.06.2022 W ramach realizacji projektu została utworzona świetlica środowiskowa o charakterze socjoterapeutycznym, która obejmuje wsparciem dzieci zamieszkujące na terenie miasta Chełm oraz rodziny z dziećmi, w zakresie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Powstał również punkt bezpłatnego poradnictwa prawnego i socjoterapeutycznego. Projekt ma na celu także podniesienie kompetencji zawodowych i utrzymanie wysokiego poziomu usług asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Całkowita wartość projektu: 2 121 684,45 zł

Środki Unii Europejskiej: 1 803 431,78 zł

Środki z budżetu państwa: 122 330,67 zł

Środki własne: 195 922,00 zł

19. Wykonanie dochodów

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie w 2020 r. pozyskał dochody w wysokości 3 235 615,31 zł z następujących tytułów:

Tabela nr 48

1.	ODPŁATNOŚCI ZA POBYT DZIECI W PLACÓWKACH FINANSOWANE PRZEZ PCPR	140 536,52 zł
2.	ODPŁATNOŚCI ZA POBYT DZIECI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH	236 761,23 zł
3.	ODSETKI OD NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ NA KONTYNUOWANIE NAUKI ORAZ POKRYCIA KOSZTÓW UTRZYMANIA DZIECI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH.	211,30 zł
4.	ZWROTÓW ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH (500+) DLA WYCHOWANKÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH NIENALEŻNIE POBRANYCH ZA LATA UBIEGŁE	5 500,00 zł
5.	KOSZTÓW UPOMNIENI OD NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ NA KONTYNUOWANIE NAUKI ORAZ POKRYCIA KOSZTÓW UTRZYMANIA DZIECI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH.	11,60 zł
6.	ZWROTÓW NIENALEŻNIE POBRANYCH DODATKÓW MIESZKANIOWYCH	0,00 zł
7.	ODPŁATNOŚCI ZA USŁUGI W OŚRODKACH WSPARCIA	321 462,21 zł
8.	ODPŁATNOŚCI ZA ŚWIADCZONE USŁUGI OPIEKUŃCZE	474 657,81 zł
9.	EGZEKUCJI KOMORNICZYCH WOBEC DŁUŻNIKÓW Z TYTUŁU ZALICZKI ALIMENTACYJNEJ	87 779,82 zł
10.	EGZEKUCJI KOMORNICZYCH WOBEC DŁUŻNIKÓW Z TYTUŁU FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	737 410,02 zł
11.	ODSETEK OD ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO WPŁACANYCH PRZEZ KOMORNIKA	792 390,81 zł
12.	ODSETEK OD ZASIŁKÓW RODZINNYCH, ZALICZKI ALIMENTACYJNEJ I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ZA LATA UBIEGŁE	7812,92 zł
13.	ODSETEK OD ZASIŁKÓW RODZINNYCH, ZALICZKI ALIMENTACYJNEJ I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ZA ROK BIEŻĄCY	0,00 zł
14.	ZWROTÓW SKŁADEK ZDROWOTNYCH OD ŚWIADCZEŃ PIELEGNACYJNYCH I ZASIŁKÓW STAŁYCH	386,49 zł
15.	ZWROTÓW SKŁADEK SPOŁECZNYCH OD ŚWIADCZEŃ PIELEGNACYJNYCH	1 487,61 zł
16.	ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH ORAZ ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	73 041,56 zł
17.	ODSETEK DEPOZYTOWYCH OD KONTA KOMORNICZEGO	69,39 zł
18.	KOSZTÓW UPOMNIENIA	58,00 zł
19.	ODPŁATNOŚCI ZA ŚWIADCZONE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	19 414,38 zł

20.	2,5% ŚRODKÓW OTRZYMANYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ PFRON	83 881,00 zł
21.	ZWROTÓW ZALICZEK NA POCZET OPŁATY EGZEKUCYJNEJ	0,00 zł
22.	ŚRODKÓW PRZEKAZANYCH PRZEZ PFRON NA REALIZACJĘ PROGRAMU "AKTYWNY SAMORZĄD"	31 563,60 zł
23.	ODPŁATNOŚCI ZA WYDANIE KARTY PARKINGOWEJ	15 615,00 zł
24.	ODPŁATNOŚCI ZA POBYT KREWNYCH W DPS	123 669,62 zł
25.	ZWROTÓW NIENALEŻNIE POBRANYCH ZASIŁKÓW STAŁYCH	4 421,84 zł
26.	ZWROTÓW NIENALEŻNIE POBRANYCH ZASIŁKÓW OKRESOWYCH	350,50 zł
27.	ODSETEK OD NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH 500+ ZA LATA UBIEGŁE	2 781,72 zł
28.	ODSETEK OD NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH 500+ ZA ROK BIEŻĄCY	0 zł
29.	KOSZTÓW UPOMNIEŃ	58,00 zł
30.	ZWROTÓW ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH	26 909,86 zł
31.	ODSETEK OD NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ DOBRY START ZA LATA UBIEGŁE	0 zł
32.	ODSETEK OD NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ DOBRY START ZA ROK BIEŻĄCY	0 zł
33.	ZWROTÓW ŚWIADCZEŃ DOBRY START	0 zł
34.	ODSETEK NA KONCIE BANKOWYM DOT. PROJEKTU „NOWY MODEL POMOCY – SKUTECZNA PRACA SOCJALNA”	0 zł
35.	ODSETEK NA KONCIE BANKOWYM DOT. PROJEKTU „BLIŻEJ RODZINY”	28,07 zł
36.	ODPŁATNOŚCI ZA POBYT W SCHRONISKU DLA OSÓB BEZDOMNYCH	44 230,32 zł
37.	ZWROTÓW NIENALEŻNIE POBRANYCH KWOT Z TYTUŁU WYPŁACONYCH DIET W RAMACH PODRÓŻY SŁUŻBOWYCH	2 305,50 zł
38.	ZWROTÓW REFUNDACJI DOTYCZĄCEJ CZĘŚCI KOSZTÓW PONIESIONYCH NA WYNAGRODZENIA SKIEROWANYCH BEZROBOTNYCH Z PUP	808,61 zł

20. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

1. Zabezpieczenie środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.
2. Utworzenie całodobowego ośrodka wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie i chorych przewlekle.
3. Utworzenie noclegowni i ogrzewalni dla osób bezdomnych z problemem alkoholowym.

Sprawozdanie zatwierdził:

p.o. Dyrektora

/-/mgr Dorota Betka - Bartosiewicz

Załącznik Nr 1

Wykaz ustaw na podstawie których Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie wykonywał zadania własne i zadania zlecone w 2020 roku.

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2019 r. poz. 1598).
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218).
5. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297).
7. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329).
10. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.).
11. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133 z późn. zm.).
12. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833 z późn. zm.).
13. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.).
14. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.).
15. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 z późn. zm.).
16. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.).
17. Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 389).
18. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.).